

SPRAWOZDANIE

*z realizacji celów i kierunków strategicznych,
określonych
w „Strategii Rozwoju Gminy Gryfino do 2030 roku”.*

GRYFINO

Sprawozdanie za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

Cel strategiczny 1

Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej gminy

Cel operacyjny 1.1.

Rozwój infrastruktury oraz oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej

- Kierunki działań (obszar interwencji **EDUKACJA**):
- optymalizacja sieci przedszkoli i szkół oraz zapewnienie wystarczającej drożności systemu edukacji przedszkolnej i szkolnej w odpowiedzi na następujące zmiany demograficzne (wzrost/spadek liczebności dzieci),
- tworzenie nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury edukacyjnej w celu podniesienia jakości kształcenia,
- wzrost jakości usług edukacyjnych, w tym dla osób niepełnosprawnych,
- dywersyfikacja i specjalizacja kierunków kształcenia - rozwój Szkoły Muzycznej, tworzenie klas sportowych,
- informatyzacja szkół,
- inwestycje w rozwój pracowni dydaktycznych,
- rozwój usług i infrastruktury związanej z terapią osób niepełnosprawnych,
- premiowanie nowatorskich kierunków rozwoju,
- rozbudowa bazy i infrastruktury edukacyjno-opiekuńczej,
- poszerzenie oferty zajęć dla uczniów i nauczycieli.

Cel operacyjny 1.1.

Rozwój infrastruktury oraz oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej

- Kierunki działań (obszar interwencji **KULTURA**):
- tworzenie i modernizacja placówek kulturalnych,
- rozwój i specjalizacja oferty kulturalnej,
- promocja i profesjonalna organizacja imprez budujących pozytywny wizerunek gminy,
- rewitalizacja przestrzeni miejskiej pod aktywności związane z kulturą,
- zwiększenie dostępności oferty kulturalnej

Cel operacyjny 1.1.

Rozwój infrastruktury oraz oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej

- Kierunki działań (obszar interwencji **SPORT I REKREACJA**):
- rozwój i specjalizacja oferty zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
- rozwój i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- promocja i profesjonalna organizacja imprez budujących pozytywny wizerunek gminy,
- rewitalizacja przestrzeni miejskiej pod aktywności związane ze sportem i rekreacją,
- podjęcie działań na rzecz stworzenia kąpieliska miejskiego nad Jeziorem Wełyńskim

Cel operacyjny 1.2.

Rozwój gospodarczy w powiązaniu z rozwojem infrastruktury komunalnej

- Kierunki działań (obszar interwencji **GOSPODARKA**):
- przygotowanie terenów inwestycyjnych odpowiadających potrzebom wszystkich zainteresowanych,
- wspieranie mechanizmów rozwoju przedsiębiorczości,
- rozwój bazy hotelowej,
- wspieranie działań realizowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego,
- przygotowanie i promocja oferty inwestycyjnej Gminy Gryfino.

Cel operacyjny 1.2.

Rozwój gospodarczy w powiązaniu z rozwojem infrastruktury komunalnej

- Kierunki działań (obszar interwencji **INFRASTRUKTURA KOMUNALNA**):
- modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- rozwój sieci szerokopasmowego Internetu,
- budowa i modernizacja dróg na terenie Gminy Gryfino we współpracy z innymi zarządcami dróg,
- tworzenie warunków dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- rozpoczęcie programu budowy mieszkań komunalnych.
- poprawa bezpieczeństwa publicznego, m. in. poprzez rozwój monitoringu

Cel operacyjny 1.3.
Ukierunkowanie
pomocy
społecznej pod
potrzeby
mieszkańców

- Kierunki działań (obszar interwencji **POMOC SPOŁECZNA**):
- utworzenie punktu interwencji kryzysowej oraz rozwój sieci wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- rozwój programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy
- utworzenie lokalnej karty "dużej rodziny" i karty "seniora",
- wykreowanie pakietu usług dedykowanych osobom w wieku senioralnym,
- tworzenie infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób w wieku senioralnym,
- utworzenie i prowadzenie wspomaganych lokali mieszkaniowych dla osób niepełnosprawnych,
- rozwój pracy socjalnej poprzez wdrożenie nowych narzędzi pomocowych,
- utworzenie schroniska dla osób bezdomnych oraz rozwój indywidualnego programu wyjścia z bezdomności,
- rozwój sieci rodzin wspierających,
- rozwój usług społecznych dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- rozwój i specjalizacja kadry pomocy społecznej,
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych na rzecz mieszkańców.

Cel operacyjny 1.4.
Rozwój
infrastruktury i
oferty
turystycznej

- Kierunki działań (obszar interwencji **TURYSTYKA**):
- identyfikacja i kreacja produktów turystycznych wykorzystujących specyficzne potencjały Gminy Gryfino,
- modernizacja i rozwój infrastruktury turystycznej, w szczególności wykorzystującej zasoby przyrodnicze Międzyodrza i istniejących akwenów wodnych,
- tworzenie atrakcyjnych przestrzeni turystyczno-rekreacyjnych na terenie miasta i gminy,
- rozwój i promocja turystyki aktywnej wykorzystującej specyficzne potencjały gminy,
- dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych.

Cel strategiczny 2

Wzrost współpracy z mieszkańcami

Cel operacyjny 2.1. Zwiększenie poziomu partycypacji mieszkańców w zarządzaniu gminą

- Kierunki działań (obszar interwencji **PARTYCYPACJA MIESZKAŃCÓW**):
- tworzenie mechanizmów i narzędzi stałych konsultacji społecznych,
- poprawa komunikacji z mieszkańcami,
- rozwijanie budżetu obywatelskiego,
- rozwój systemu e-usług publicznych.

Cel operacyjny 2.2. Wspieranie rozwoju NGO

- Kierunki działań (obszar interwencji **NGO**):
- wspieranie rozwoju wolontariatu,
- wspieranie organizacji pozarządowych, w szczególności w realizacji zadań własnych gminy,
- rozwój infrastruktury dedykowanej NGO,
- rozwój mechanizmów ekonomii społecznej, w tym rozwój spółdzielni socjalnych, lokalnych centrów integracji społecznych,
- wspieranie i rozwój Gryfińskiego Centrum Organizacji Pozarządowych,
- wspieranie rozwoju kapitału społecznego gryfińskich organizacji pozarządowych.

Cel strategiczny 3

Rozszerzenie współpracy w ramach aglomeracji szczecińskiej

Cel operacyjny 3.1.

Poprawa komunikacji oraz rozwój infrastruktury aglomeracyjnej

- Kierunki działań (obszar interwencji **KOMUNIKACJA**):
 - integracja transportu publicznego we wszystkich aspektach,
 - optymalizacja rozkładu jazdy komunikacji publicznej do potrzeb mieszkańców,
 - wprowadzenie SDIP - systemu dynamicznej informacji dla pasażera.

Cel operacyjny 3.1.

Poprawa komunikacji oraz rozwój infrastruktury aglomeracyjnej

- Kierunki działań (obszar interwencji **INFRASTRUKTURA AGLOMERACYJNA**):
 - tworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowych, pieszych i wodnych,
 - poprawa dostępności terenów rekreacyjnych i turystycznych (komunikacja publiczna, infrastruktura drogowa, parkingowa, miejsca odpoczynku).

Cel operacyjny 3.2.

Wzmocnienie współpracy gospodarczej

- Kierunki działań (obszar interwencji **GOSPODARKA REGIONALNA**):
 - stworzenie wspólnej oferty inwestycyjnej skierowanej do przedsiębiorców,
 - współpraca przy lokowaniu inwestycji przedsiębiorstw z branż kooperujących ze sobą,
 - współpraca w zakresie planowania przestrzennego dedykowanego działalności gospodarczej,
 - współpraca w ramach inteligentnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego.

Realizacja celów i kierunków strategicznych w roku 2022

Cel strategiczny 1

Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej gminy

Cel operacyjny 1.1.

Rozwój infrastruktury oraz oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej

Obszar interwencji: EDUKACJA

- Gmina Gryfino w 2022 roku wyposażała szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe na rok szkolny 2022/2023. Uczniowie publicznych szkół podstawowych mieli prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania, ustalonych dla tych szkół. Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, wykonywanym przez jednostki samorządu terytorialnego prowadzące te szkoły. Na realizację tego zadania, jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje dotację celową z budżetu państwa, udzielaną przez wojewodę. W roku 2022 zakupiono podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe za łączną kwotę 205.978,35 zł.
- Gmina Gryfino w 2022 r. realizowała projekt grantowy pn. POMORZE ZACHODNIE – WSPARCIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Działanie 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem COVID-19 Regionalny Program Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, typ projektu 2f grantowego dla jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych na finansowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów – z uwagi na zwiększone zapotrzebowanie w tym zakresie wynikające z pandemii COVID-19. Zaplanowane działania miały na celu zapobieganie negatywnym

skutkom Covid-19 w zakresie zdrowia psychicznego uczniów uczęszczających do zachodniopomorskich szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. W ramach Projektu nauczyciele zatrudnieni w prowadzonych przez Gminę Gryfino szkołach podstawowych oraz w Szkole Muzycznej I stopnia w Gryfinie zrealizowali rodzaje działania w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, m.in.: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym (ogółem 2 412 godzin). Wsparciem psychologiczno-pedagogicznym w ramach Projektu objęto 471 uczniów, a zajęcia były realizowane grupowo lub indywidualne.

- W 2022 roku Gmina Gryfino zakończyła realizację projektu „Edukacja językowa dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Niemiecki i Polski jako język obcy” nr INT-128, realizowanego w ramach Programu Współpracy Interreg VA Niemcy/Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna” Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego OP III Edukacja. W projekcie udział brało 5 przedszkoli oraz 7 szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Gryfino. W roku szkolnym 2021/2022 łącznie w projekcie brało udział około 529 uczniów oraz 15 nauczycieli języka niemieckiego. Podstawowym działaniem gminy były dodatkowe zajęcia nauki języka niemieckiego w każdej jednostce. W ramach jednego z działań projektowych powstał zbiór materiałów ćwiczeniowych do nauki języka niemieckiego oraz polskiego dla szkół oraz przedszkoli w gminie Gryfino. Materiały stworzył zespół autorski, w jego skład weszli m.in. nauczyciele z jednostek prowadzonych przez Gminę Gryfino Agnieszka Mikłaszewska ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Noblistów Polskich w Gryfinie oraz Barbara Kawka z Przedszkola nr 5 im. Calineczki w Gryfinie. Przy opracowaniu materiałów językowych zgodnie z celami projektu uwzględniono trzy grupy wiekowe: przedszkole, klasy 1-3 i 4-6. Zbiór ćwiczeń przeznaczonych do nauki języka niemieckiego oraz polskiego, który składa się z pięciu części tematycznych odnoszących się do najbliższego otoczenia oraz aktywności dzieci. Każda jednostka otrzymała ćwiczenia, które posłużą do nauki języka niemieckiego oraz języka polskiego dla obcokrajowców uczęszczających do gryfińskich szkół oraz przedszkoli. Zakupiono elementy wyposażenia pracowni językowych szkół oraz przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Gryfino. Zakupiono m.in. tablety, komputery przenośne, tablice interaktywne, projektory, magnetofony, tablety graficzne,

projektory. Nowe elementy wyposażenia są wykorzystywane podczas współpracy z partnerami oraz podczas nauki języka niemieckiego.

- Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w której Gmina Gryfino uczestniczyła w 2022 r. Misją programu było stworzenie nowoczesnej szkoły, w której zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań. Celem inicjatywy było wsparcie szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka). W ramach Laboratoriów Przyszłości Gmina Gryfino otrzymała od państwa wsparcie finansowe, dzięki któremu uczniowie szkół podstawowych mogą uczyć się poprzez eksperymentowanie i zdobywać w ten sposób praktyczne umiejętności. Wsparcie finansowe stanowiło 100% kosztów realizacji zadania - bez konieczności wniesienia wkładu własnego. W ramach otrzymanego wsparcia finansowego w 2022 roku szkoły zakupiły wyposażenie techniczne potrzebne w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności manualnych i technicznych, umiejętności samodzielnego i krytycznego myślenia, zdolności myślenia matematycznego oraz umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak również pracy zespołowej, dobrej organizacji i dbania o porządek na stanowisku pracy oraz radzenia sobie w życiu codziennym.
- W 2022 roku Gmina Gryfino otrzymała dotację celową z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Szkoła Podstawowa im. Małych Zesańców Sybiru w Radziszewie, otrzymała wsparcie na doposażenie i poprawę standardu funkcjonującej stołówki szkolnej poprzez zakup niezbędnego wyposażenia kuchni w stołówce szkolnej. Otrzymana kwota wsparcia finansowego w wysokości 4.440,00 stanowiła 80% kosztu całkowitego.
- Gmina Gryfino w 2022 roku otrzymała dotację celową na zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego oraz do bibliotek szkolnych w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025. Zgodnie ze szczegółowymi warunkami realizacji Priorytetu 3 programu, w odniesieniu do placówek wychowania przedszkolnego wsparcie finansowe zostało udzielone na zakup książek będących nowościami wydawniczymi dla dzieci w wieku 3-6 lat (w tym książek obrazkowych, drukowanych, mówionych i elektronicznych) oraz na realizację działań

promujących czytelnictwo. W odniesieniu do szkół wsparcie finansowe przeznaczono się na zakup książek będących nowościami wydawniczymi i niebędących podręcznikami, w szczególności książek historycznych oraz lektur szkolnych (w tym książek opublikowanych drukiem lub na innym nośniku) oraz na zakup nowych elementów wyposażenia bibliotek szkolnych i na realizację działań promujących czytelnictwo. Szkoły Podstawowe zakupiły łącznie 759 książek do bibliotek szkolnych, przedszkola oraz oddziały przedszkolne – 293. Szkoły i przedszkola biorące udział w programie przeprowadziły szereg działań mających na celu popularyzację czytelnictwa oraz zachęcenie uczniów do korzystania ze zbiorów bibliotecznych. W jednostkach odbyły się spotkania autorskie, konkursy o tematyce czytelniczej, oraz wiele działań m.in. „Czytanie na dywanie”, „Książeczka Hand Made” - uczniowie starszych tworzyli interaktywną książeczkę dla najmłodszych dzieci, Noc Bibliotek - projekt, składający się ze spotkania autorskiego, językowych zagadek w świecie HP, geograficzno-kulturalnych zagadek Geoguessr, literackiego Escape Roomu, turnieju gry Molkky, zajęć na kreatywność - "Jak wpaść na świetny pomysł", zajęć literacko-geograficznych "Co nieco o geografii światów fantasy" oraz seansu filmowego, "Plecak Pełen Książek" - grupowy wędrujący plecak z książkami.

- W 2022 r. realizowano program pomocy uczniom niepełnosprawnym – dofinansowanie do zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych. Uczniowie z niepełnosprawnościami ze szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych w 2022 roku mogli skorzystać z dofinansowania na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. Pozwolił na to „Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020–2022”. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych jest jedną z form realizacji zadania wyrównywania szans edukacyjnych, podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, a w konsekwencji zwiększania ich szans edukacyjnych. W latach 2020–2022 programem zostali objęci uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową (w tym z afazją), z autyzmem (w tym z zespołem Aspergera), z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w przypadku, gdy są to niepełnosprawności spośród wyżej wymienionych niepełnosprawności), posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Gmina Gryfino realizuje program dla wszystkich szkół znajdujących się na jej terenie.

W 2022 r. z pomocy skorzystało 19 osób spełniających kryteria programu na łączną kwotę dofinansowania 5.272,61 zł.

- Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników – udzielono 35 pracodawcom dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników dla łącznie 61 uczniów za kwotę 509.769,48 zł.

Działalność szkół:

- *Wszystkie szkoły w 2022 r., oprócz codziennej działalności edukacyjnej, prowadziły różnego rodzaju zajęcia pozalekcyjne dla uczniów – koła przedmiotowe, artystyczne, sportowe, językowe, zajęcia gimnastyki korekcyjnej, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedii, zajęcia z psychologiem, a także terapię sensoryczną.*

W ramach uzupełnienia oferty dydaktycznej, realizowane były następujące programy edukacyjne:

- W Szkole Podstawowej nr 1 w Gryfinie odbyła się wyjątkowa lekcja historii z udziałem Burmistrza Mieczysława Sawaryna oraz pracowników Biblioteki Publicznej w Gryfinie. Prelekcji towarzyszyła wystawa „#BezPrzedawNIEnia” przygotowana przez Biuro Programu „Niepodległa”.
- Uczniowie szkoły podstawowej nr 2 w Gryfinie uczestniczyli w programie pn. „Wieloletni program rozwoju Czytelnictwa w SP2 w Gryfinie”, który ma na celu rozwijanie zainteresowań czytelniczych oraz promocję czytelnictwa. W ramach programu prowadzona jest od wielu lat akcja - „Cała szkoła czyta dzieciom”.
- W drugim półroczu została wprowadzona, w szkole podstawowej im. Jana Pawła II w Chwarstnicy, innowacja, która zakłada naukę języka niemieckiego poprzez spektakle teatralne. W marcu 2022 r. w ramach wyżej wymienionej innowacji rozpoczęły się pierwsze przygotowania do wystawienia w języku niemieckim baśni braci Grimm *Jaś i Małgosia*. W czerwcu 2022 r. po wielu próbach odbyła się inscenizacja wspomnianej sztuki. Uczniowie bardzo chętnie przygotowywali się do występu, pomagali w przygotowaniu dekoracji i strojów.

W ramach pełnienia funkcji wychowawczej, zrealizowane zostały następujące programy o charakterze profilaktycznym:

- Uczniowie szkoły podstawowej nr 2 w Gryfinie uczestniczyli w zajęciach w świetlicy szkolnej „Czytanie na dywanie”- czytanie bajek terapeutycznych, mających na celu pomoc w rozumieniu siebie i świata, pomoc w rozwiązywaniu osobistych, trudnych problemów, odreagowywania napięć, leczenia niepożądaných stanów takich jak lęk,

poczucie mniejszej wartości, osamotnienie, nuda apatia. Bajki terapeutyczne rozwijają, odprężają, bawią.

- W szkole podstawowej nr 2 w Gryfinie odbyły się zajęcia z pierwszej pomocy przy użyciu defibrylatora AED, który został zakupiony z programu „Wzmocnij Swoje Otoczenie”.
- Współpracując z OPS, szkoła podstawowa im. Małych Zesańców Sybiru w Radziszewie wystąpiła z prośbą o zorganizowanie dla uczniów klas I-III oraz VII-VIII - warsztatów terapeutycznych. Dzięki temu uczniowie wzięli udział w warsztatach „Cukierki” - programie profilaktycznym - wczesna profilaktyka uzależnień, przemocy i rozwijania umiejętności życiowych, a klasy IV-VIII w programie „Debata”, którego głównym celem jest wzmocnienie postaw proabstynenckich u nastolatków stojących przed progiem inicjacji alkoholowej.
- Rozwijając działalność sportową szkoły, szkoła podstawowa im. Małych Zesańców Sybiru w Radziszewie w trosce o profilaktykę wad postawy współpracuje z Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym w Szczecinie, organizując 2 godziny tygodniowo zajęć SKS. Zajęcia te pozwalają na właściwą realizację zadań z zakresu kultury fizycznej oraz realizacji zadań Szkolnego Klubu Sportowego, który powstał we współpracy z Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym. On też finansuje w 90% dodatkowe zajęcia, które odbywają się w szkole.
- „Profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez sport” – w wybrane popołudnia lub w soboty uczniowie Szkoły Podstawowej im. Księcia Barnima I w Żabnicy spotykają się w sali gimnastycznej, by podczas zajęć z piłki nożnej kształtować zdrowe nawyki aktywnego spędzania czasu wolnego, doskonalić umiejętność pracy zespołowej i rozwijać swoje zainteresowania.
- Szkoła Muzyczna I st. w Gryfinie w roku 2022 brała udział w realizacji Projektu POMORZE ZACHODNIE – WSPARCIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE. W ramach projektu 8 uczniów wzięło udział w zajęciach indywidualnych rozwijających uzdolnienia muzyczne oraz 47 uczniów w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych z przedmiotu kształcenie słuchu. Udział w projekcie pozwolił na nadrobienie strat związanych z opanowaniem podstawy programowej w związku z nauczaniem zdalnym, przygotowanie uczniów do występów publicznych „na żywo” oraz przygotowanie do konkursów przedmiotowych.
- W czerwcu 2022 r. mury szkoły opuścił czwarty rocznik absolwentów: 8 uczniów kl. IV cyklu czteroletniego i 7 uczniów klasy VI cyklu sześcioletniego SM I st. w Gryfinie.

W celu wspierania pracujących rodziców dzieci w wieku poniżej lat 6 Gmina realizuje zadania zakresu prowadzenia żłobków i przedszkoli. Na terenie Gminy Gryfino funkcjonuje

5 przedszkoli. Gmina Gryfino zapewniła wszystkim dzieciom w wieku 3 - 5 lat zamieszkałym na obszarze gminy Gryfino i zgłoszonym podczas postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli publicznych i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Gryfino możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2022/2023. W związku z pozyskaniem dofinansowania na budowę niskoemisyjnego przedszkola ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (5 700 000,00 zł) w roku 2022 opracowano dokumentację wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę przedszkola z oddziałem żłobkowym.

Z powodu konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy, jednostki oświatowe prowadzone/dotowane przez Gminę Gryfino na bieżąco przyjmowały przybyłe po 24 lutego 2022 r. dzieci z Ukrainy, zapewniając im warunki do dalszej edukacji, wychowanie i opiekę. W związku z napływem do Polski uchodźców z terytorium państwa ukraińskiego, Ministerstwo Edukacji i Nauki podjęło działania mające na celu ułatwienie przyjmowania do polskich szkół dzieci z Ukrainy. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki w roku szkolnym 2021/2022 istniała możliwość zwiększenia miejsc w oddziałach przedszkolnych oraz oddziałach I – III w szkołach podstawowych dla dzieci z Ukrainy.

W celu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przewidziano możliwość wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej oraz Funduszu Pomocy. W 2022 roku w celu wsparcia zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy Gmina Gryfino otrzymała 1.372.730,00 zł.

Objęcie dzieci w wieku do lat 3 opieką żłobka jest zadaniem Gminy o charakterze fakultatywnym. Funkcjonujący na terenie Gminy Gryfino żłobek, jest żłobkiem publicznym. Realizowanie przez Gminę zadania fakultatywnego związane jest z aspiracją do zapewnienia komfortowych warunków do życia i rozwoju mieszkańców Gminy. Opieka w Żłobku Miejskim w Gryfinie jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 20. tygodnia życia do zakończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3. rok życia. W przypadku, gdy niemożliwe jest objęcie dziecka opieką przedszkolną, może ono uczęszczać do Żłobka do 4. roku życia. Usługi świadczone przez Żłobek obejmują sprawowanie nad każdym przyjętym dzieckiem opieki w wymiarze do 10 godzin dziennie.

W ramach opieki realizowane są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza oraz edukacyjna, a warunki, w których przebywają dzieci – zbliżone do warunków domowych. Spośród 140 dostępnych miejsc, na dzień 31 grudnia 2022 r. do Żłobka uczęszczało 139 dzieci. Do Żłobka Miejskiego w Gryfinie dzieci przyjmowane są przez cały rok.

Obszar interwencji: KULTURA

- W 2022 r. w Gryfińskim Domu Kultury działało 18 zespołów artystycznych i pracowni, a tego typu działalnością zajmowali się pracownicy Działu Amatorskiego Ruchu Artystycznego oraz Działu Świetlic Wiejskich. Działalność placówki to także organizacja przedsięwzięć, zarówno mniejszych, lokalnych, jak również takich, które bardzo mocno wpisują się w mapę wydarzeń kulturalnych o randze ogólnopolskiej czy międzynarodowej. W 2022 r. aktywność Gryfińskiego Domu Kultury, po dwuletniej przerwie i obostrzeniach związanych z epidemią COVID-19, znacznie ją ograniczających, zaczęła wracać do normy. Roczna działalność Gryfińskiego Domu Kultury i jego filii w 2022 r. objęła ponad 300 wydarzeń kulturalnych i rekreacyjno-turystycznych oraz ich cykli organizowanych w mieście i na terenie gminy Gryfino. Wzięło w nich udział ponad 35 tys. uczestników (bez widzów kina).
- Najważniejsze wydarzenia to: Koncert Świąteczno-Noworoczny z udziałem zespołów artystycznych działających w placówce, 30. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w parku Pałacyku pod Lwami, cykl warsztatów organizowanych w Gryfińskim Domu Kultury i jego filiach w mieście i świetlicach wiejskich - Ferie Zimowe 2022, 16. Gryfiński Festiwal Miejsc i Podróży „Włóczykij”, międzynarodowe wydarzenie artystyczne RegioActive Festival w Gryfinie, Gryfińska Majówka „Solidarni z Ukrainą”, Koncert Teatru Tańca EGO VU, wakacyjny cykl tygodniowych warsztatów artystyczno-twórczych organizowanych w Gryfińskim Domu Kultury i jego filiach w mieście i świetlicach wiejskich - Twórcze Wakacje 2022, Gryfiński Festiwal Smaków Świata, XI Festiwal Twórczości Ludowej w Bartkowie, 29. Noc Grozy. Gryfińskie Spotkania z Horrorem, premiera i kolejne pokazy jubileuszowego spektaklu Grupy Teatralnej Gliptykos pt. „Gliptykos z Kosmosie, czyli... totalny odlot!”, Wystrzałowe Mikołajki w Gryfinie.
- W październiku, po pandemicznej przerwie, Gryfiński Dom Kultury wrócił do organizowania cyklu spotkań w ramach Interdyscyplinarnego Programu Edukacji Medialnej i Społecznej KinoPrzedszkole (projekcje filmów krótkometrażowych poprzedzonych zabawami edukacyjnymi), których zadaniem jest rozbudzanie pasji do kina. Zajęcia odbywają się raz w miesiącu, a tym razem uczestniczą w nich przedszkolaki

z czterech gryfińskich placówek (w 2022 r. brało w nich udział średnio 240 dzieci podczas każdego spotkania).

- W roku 2022 zaobserwować można było zwiększające się zapotrzebowanie na e-usługi prowadzone przez Bibliotekę Publiczną w Gryfinie, czyli m.in. dostęp do e-booków, katalogu on-line, rezerwacji on-line zbiorów do wypożyczenia, platformy Academica. Odbiorcami e-usług były przede wszystkim osoby uczące się (uczniowie, studenci, pracujący –doksztalający się). Z oferty korzystali również emeryci (np. rezerwacja książek on-line).
- W ramach działalności edukacyjnej, kulturalno-oświatowej i promocji czytelnictwa Biblioteka Publiczna w Gryfinie zorganizowała w roku 2022 między innymi:
 - autorski projekt pod nazwą: „Skąd jesteśmy?”, który miał na celu zachęcić zarówno młodych, jak i nieco starszych gryfinian do poszukiwania swoich przodków.
 - spotkania dla najmłodszych i tych nieco starszych czytelników zorganizowane przez Oddział dla Dzieci i Młodzieży. 23 marca zawitały w Bibliotece Wiewiórki z Przedszkola nr 1 im. Krasnala Hałabały. Celem ich wizyty było zwiedzanie Krainy Książek i poznanie bibliotekarzy. Dzieci dowiedziały się o zasadach wypożyczania zbiorów, jak należy o nie dbać i na czym polega praca bibliotekarza.
 - wystawa pt.: „Oczami naszej wyobraźni” stworzona przez podopiecznych Dziennego Domu „Senior+” w Gryfinie. Na wystawie zaprezentowano prace plastyczne wykonane różnymi technikami, a dodatkowo także historię placówki zawartą w kronikach. Na wernisaż przybyła grupa seniorów, aby osobiście zobaczyć efekty swojej pracy. Wystawa wpisywała się w program XIX Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek.
 - obchody Gryfińskiej Nocy Świętojańskiej. W programie imprezy był występ Kapeli Ludowej „Macierzanka”, występy z ogniem Kamila Żonglera, malowanie dziecięcych twarzy oraz zaplatanie kolorowych warkoczyków, wspólne wicie wianków, śpiewanie oraz pieczenie kiełbasek przy ognisku, a także pokaz sprzętu strażackiego.
 - kolejna odsłona Narodowego Czytania. W całej Polsce czytane były „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza. Gryfińska edycja zorganizowana została 3 września o godz. 12:00 przed budynkiem Biblioteki. Wybrane ballady czytali aktorzy z Grupy Teatralnej „Gliptykos” oraz bibliotekarze: Julia Chowańska i Przemysław Stromecki.
- W 2022 r. działalność w Gryfinie rozpoczął Klub Młodego Programisty. Gryfiński Klub jest jednym z szesnastu punktów warsztatowych działających w całej Polsce, w których dzieci i młodzież bezpłatnie uczą się kodowania i programowania. W Klubach Młodego Programisty, pod okiem doświadczonych trenerów i trenerek, mają

okazję do rozwijania kompetencji przyszłości, niezbędnych zarówno w trakcie edukacji, jak i przyszłej ścieżki zawodowej. Korzystając z różnorodnej technologii, między innymi pracując z komputerami, robotami, płytkami mechatronicznymi, uczą się programowania, ale także: krytycznego myślenia, współpracy i rozwiązywania problemów. Ćwiczą ponadto swoją kreatywność i rozwijają się w innowacyjności. Warsztaty w Klubie Młodego Programisty to też okazja do nauki poprzez zabawę. Zajęcia, przygotowane z uwzględnieniem różnic rozwojowych dzieci i młodzieży, były prowadzone dla trzech grup wiekowych uczniów szkół podstawowych: dzieci z klas 1-3, dzieci z klas 4-5 oraz młodzież z klas 6-8.

- Gmina Gryfino za pośrednictwem Referatu Spraw Społecznych i Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego dba o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Poprzez szeroko rozwiniętą współpracę z służbami oraz organizacjami mającymi wpływ na podniesienie świadomości poziomu wiedzy o bezpieczeństwie prowadzi działania profilaktyczne o różnej tematyce związanej z edukacją społeczną dla dzieci, młodzieży oraz seniorów w zakresie profilaktyki i bezpieczeństwa. Gmina Gryfino, w zależności od tematyki współpracuje z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Gryfinie, Komendą Powiatową Policji w Gryfinie i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z Chwarstnicy, Gryfina, Radziszewa, Sobieradza i Wełtynia. Gmina włączyła się w następujące działania, tj.:
 - kampanię społeczną: "Czy to cię tłumaczy" organizowaną przez Krajową Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. W ramach tych działań rozdawano pieszym i kierowcom ulotki, opaski odblaskowe przypominając o zmianach w przepisach ruchu drogowego. Zwracano uwagę, że każdy ma wpływ na bezpieczeństwo na drodze i to od nas zależy, czy cali i zdrowi dotrzemy do domu i pracy.
 - akcję pn. „Widoczny punkt”. Przy budynku Urzędu Miasta i Gminy przy przejściach dla pieszych były miejsca z opaskami odblaskowymi, gdzie każdy pieszy mógł podejść zdjąć odblask i przyczepić do swojego plecaka, torebki czy wózka dziecięcego itp. Akcja miała na celu zwiększenie widoczności a tym samym poprawę bezpieczeństwa mieszkańców naszego miasta.
 - w szkołach i przedszkolach prowadzone były zajęcia profilaktyczne z Autochodzikiem o tematyce: „Bezpieczni na drodze - mini karta rowerowa”. Celem spotkań było: kształtowanie umiejętności bezpiecznego i kulturalnego uczestnictwa w ruchu drogowym dzieci w wieku przedszkolnym 5-6 lat. Najmłodszy poznali przepisy niezbędne do zdania egzaminu na mini kartę rowerową. Zajęcia kończyły

się egzaminem, gdzie każde dziecko otrzymało pierwsze uprawnienia do podróży ze swoimi rodzicami.

- akcja profilaktyczna: „Świeć przykładem”. Działania w tych dniach miały na celu poprawę bezpieczeństwa poprzez przypomnienie i uświadomienie pieszym o potrzebie korzystania z elementów odblaskowych oraz bezpiecznym poruszaniu się po drodze (chodnik, droga dla pieszych, pobocze, jezdnia, droga dla rowerów).
- „Czad Cichy Zabójca”. Akcja została przeprowadzona w placówkach oświatowych, jednostkach organizacyjnych, spółkach gminnych. Celem akcji było uświadomienie niebezpieczeństw związanych z tlenkiem węgla oraz pokazanie jak można zapobiec zatruciom. Działania te miały na celu eliminację niebezpieczeństw związanych ze smogiem, zacczadzeniem i pożarami, których główną przyczyną są źle eksploatowane lub zaniedbane przewody kominowe i urządzenia grzewcze.
- zajęcia profilaktyczne o tematyce: „Kontakt z osobą obcą”. Zajęcia zostały przeprowadzone dla uczniów oraz przedszkolaków. Celem spotkań było przedstawienie zagrożeń wynikających z kontaktów z osobą nieznaną.
- akcję profilaktyczną pn. „Kierowco bezpiecznie przewoź Janka i Olę w foteliku w zapiętych pasach”. Celem akcji było przypomnienie kierowcy jak ważne jest przewożenie dzieci w fotelikach samochodowych z zapiętymi pasami, które ratują życie.

Obszar interwencji: SPORT i REKREACJA

- W roku 2022 na terenie Gminy zorganizowano 397 imprez sportowych, w których udział wzięło 21 954 osób. Z obiektów sportowych w 2022 r. skorzystało 20 184 osób.
- W roku 2022 w Centrum Sportu i Rekreacji w Gryfinie odbyły się zorganizowane wydarzenia tj.: eliminacje do Mistrzostw Polski Młodzików w piłce wodnej, Dzień Dziecka oraz zawody sportowe z tej okazji oraz Mikołajkowe zawody w pływaniu.
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Gryfinie zorganizował łącznie 4 rajdy kajakowe, w których uczestniczyło 86 turystów.
- W 2022 r. Gmina Gryfino zrealizowała inwestycję związaną z przebudową tarasu południowego w Centrum Sportu i Rekreacji „LAGUNA” za kwotę 430 233,00 zł. Inwestycja dofinansowana została z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.
- W maju Gmina Gryfino zorganizowała Galę Sportu podczas której przyznawane były wyróżnienia za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu. Uhonorowanie przysługiwało zawodnikom osiągającym wysokie wyniki we współzawodnictwie narodowym i krajowym. Za osiągnięcia w 2021 r. nagrodzonych zostało 33 zawodników

za osiągnięte sukcesy w następujących dyscyplinach sportowych: lekkoatletyka (rzut oszczepem, biegi, pchnięcie kulą, skok w dal, chodźstwo i wieloboje), kajakerstwo, triathlon, gimnastyka artystyczna, pływanie). Dodatkowo nagrodzono trenerów, którym zostały złożone podziękowania za trud włożony w ich pracę.

Cel operacyjny 1.2.

Rozwój gospodarczy w powiązaniu z rozwojem infrastruktury

Obszar interwencji: GOSPODARKA

Zarząd Gryfińskiego TBS kontynuował w 2022 r. realizację inwestycji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy ul. Jana Pawła II w Gryfinie. Na podstawie uchwalonego przez Radę Miejską nowego studium oraz w oparciu o przygotowaną koncepcję architektoniczno-urbanistyczną i uzyskanymi warunkami lokalizacji inwestycji mieszkaniowej, Spółka w 2022 roku dwukrotnie przeprowadziła postępowanie przetargowe na realizację inwestycji w formule „zaprojektuj i wybuduj”.

Obszar interwencji: INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Mając na uwadze efektywność realizacji tego celu Gmina Gryfino ukierunkowała swoje działania na budowę i modernizację dróg położonych na terenach gminnych, rozwój infrastruktury mieszkań komunalnych oraz zwiększenie bezpieczeństwa publicznego.

- W roku 2022 wykonano prace o łącznej wartości 700 460,00 zł w budynkach komunalnych, będących własnością Gminy Gryfino. Przeprowadzono remont budynku po byłym Urzędzie Pracy w Gryfinie przy ul. Łużyckiej 55. Zrealizowano prace związane z remontami pustostanów, lokali komunalnych tj. w Gardnie przy ul. Niepodległości, w Gryfinie przy ul. Szczecińskiej i Kościuszki, w Czepinie przy ul. Gryfińskiej; wymiana instalacji elektrycznej w lokalach; remontami piecy kaflowych w mieszkalnych lokalach komunalnych. Opracowano dokumentację projektową przebudowy wewnętrznej instalacji grzewczej w lokalu komunalnego w Wetyniu przy ul. Wirowskiej; zabudowano nowe budynki gospodarcze w Gryfinie przy ul. Fabrycznej, przebudowano instalacje gazową w lokalach komunalnych w Gryfinie przy ul. Kościelnej, ul. Łużyckiej wraz z wymianą pionów budynku. A także dokonano rozbiórki budynku gospodarczego przy ul. A. Rapackiego w Gryfinie.
- Zakończono zadanie związane z rozbudową cmentarza komunalnego w Gryfinie, którego realizacja rozpoczęła się w 2021r. Zakres prac obejmował rozbudowę nowej,

górną część cmentarza oraz modernizację alejek na terenie starej części cmentarza, ujętego w gminnej ewidencji zabytków. W ramach rozbudowy nowej części cmentarza wykonano prace związane z budową części kwatery A, B i w całości kwater C, D, E, polegające na niwelacji terenu, ukształtowaniu skarp i nasypów, przygotowaniu terenu pod kwatery i alejki na łącznej powierzchni około 1,8 ha, budową nowych alejek i schodów z kostki betonowej, wykonaniem ogrodzenia, budową sieci oświetleniowej oraz sieci wodociągowej wraz z 11 punktami czerpalnymi i 11 studniami chłonnymi. Całkowita wartość robót budowlanych wraz z nadzorem autorskim i inwestorskim wyniosła: 3 150 830,00 zł. Zadanie było dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021.

- Inwestycja związana z budową budynków mieszkalnych w miejscowości Nowe Czarnowo pod Gryfinem została rozpoczęta we wrześniu 2021 r. była kontynuowana w 2022 r. Inwestycja ta obejmuje budowę 3 budynków mieszkalnych wielorodzinnych, świetlicy z zapleczem socjalnym oraz zagospodarowaniem terenu, drogą wewnętrzną i niezbędną infrastrukturą techniczną. W ramach inwestycji powstaną 22 nowe mieszkania oraz dwie przestrzenie rekreacyjne z przeznaczeniem m.in. na plac zabaw. Inwestycja jest odpowiedzią na wnioski mieszkańców, wyrażone w trakcie konsultacji społecznych na potrzeby LPR Gminy Gryfino na lata 2017-2023. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Dopałat w wysokości 6 811 419,92 zł oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 2 000 000,00 zł.
- W 2022 r. Gmina Gryfino rozpoczęła realizację inwestycji pn. „Budowa dróg wewnętrznych wraz z przyległymi ciągami pieszymi oraz budową infrastruktury kanalizacyjnej w Gryfinie”, która jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Inwestycja została podzielona na dwie części. Przedmiotem I części inwestycji są roboty budowlane obejmujące budowę dróg, tj. ul. Śląskiej, Kujawskiej, Podlaskiej oraz odcinków ul. Mazowieckiej i Limanowskiego w Gryfinie wraz z przyległymi ciągami pieszymi oraz budowę kanalizacji deszczowej. Przedmiotem II części inwestycji są roboty budowlane obejmujące budowę ul. Opolskiej wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz przebudową kanału melioracyjnego w Gryfinie. Zgodnie z umową realizacja zadania zakończy się w maju 2023 r.

- Dzięki ogłoszonym naborom z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Gmina uzyskała promesy inwestycyjne w łącznej wysokości 19 323 000,00 zł na trzy zadania:
 1. Modernizacja Pałacyku pod Lwami w Gryfinie wraz z zagospodarowaniem terenu – kwota udzielonej promesy: 18 000 000 zł, wkład własny 2 000 000 zł;
 2. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Steklno – kwota udzielonej promesy: 637 000 zł, wkład własny 13 000 zł;
 3. Budowa budynku szatni sportowej przy boisku w miejscowości Gardno – kwota udzielonej promesy: 686 000 zł, wkład własny 14 000 zł.
- W ramach ostatnich naborów ze środków unijnych Wydział Inwestycji i Rozwoju pozyskał dofinansowanie w wysokości 28.157,49 zł na zadanie pn. Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego na ulicy Jana Pawła II w Gryfinie. Przedmiotem projektu jest zakup i montaż dwóch radarowych wyświetlaczy prędkości. Instalacja została zaplanowana bezpośrednio przy przejściu dla pieszych, które znajduje się w bliskiej odległości od Szkoły Podstawowej nr 3 w Gryfinie, w której znajduje się także oddział przedszkolny. Głównym celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, w szczególności pieszych oraz dzieci uczęszczających do pobliskiej szkoły.
- W 2022 r. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., w której Gmina Gryfino posiada 100% udziałów, poczyniło następujące działania:
 - Ujęcie Krzypnica – Modernizacja części hydraulicznej i elektrycznej – w trakcie realizacji.
 - Ujęcie Bartkowo – Modernizacja stacji uzdatniania wody wraz z wymianą sprężarki na dmuchawę.
 - Przebudowa sieci wodociągowej Krajnik – Nowe Czarnowo – Spółka realizuje zadanie we własnym zakresie z ewentualnym udziałem firm zewnętrznych w zakresie przewiertów sterowanych, przecisków kontrolowanych oraz odtworzenia nawierzchni. Planowane zakończenie robót w grudzień 2023 r.
 - Remont budynków SUW Dębce – kontynuacja,
 - SUW Pomorska – remont budynku rozdzielni i agregatu - kontynuacja.
 - SUW Chwarstnica – remont budynku - kontynuacja.
 - SUW Tywa – montaż i uruchomienie dmuchawy do płukania – w trakcie realizacji.
 - Wymiana zasuw sekcyjnych na sieci wodociągowej w ul. Z. Krasińskiego – Etap III.

- Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Słowiańskiej wraz z modernizacją hydroforni przy ul. Krzywoustego.
- Przebudowa sieci wodociągowej w m. Sobiemyśl – częściowo zrealizowane – dokończenie realizacji zaplanowane na rok 2023 z udziałem środków z PROW.
- Przebudowa sieci wodociągowej w m. Drzenin (Etap I) – realizacja zaplanowana na rok 2023 z udziałem środków z PROW.
- Budowa odcinka sieci wodociągowej w m. Czepino – przygotowano dokumentację projektową – realizacja zaplanowana na rok 2023.
- Oczyszczalnia Steklno - remont przepompowni ścieków oraz konserwacja lamp oświetleniowych.
- Remont sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Z. Krasieńskiego – II Etap.
- Oczyszczalnia ścieków w Gryfinie – remont ścian betonowych w kanale ściekowym.
- Oczyszczalnia Gryfino – zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń na pomieszczenia biurowe.
- Oczyszczalnia Steklno – modernizacja systemu natleniania.
- W trakcie roku 2022 Gmina Gryfino realizowała liczne akcje o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym. Głównym ich celem było zwiększenie świadomości potencjalnych zagrożeń oraz upowszechnienie dobrych praktyk, wpływających na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców. Przeprowadzono akcje tj.:
 - w marcu oraz w kwietniu działania informacyjne związane z wypalaniem traw i nieużytków. Głównym celem akcji było informowanie o negatywnych skutkach wypalania traw i zmiana w świadomości w postępowaniu i sposobie myślenia osób, dla których wypalanie traw i nieużytków jest najprostszą metodą usuwania suchej roślinności.
 - zajęcia profilaktyczne o tematyce: „Bezpieczne Ferie 2022 w Gminie Gryfino”. Celem akcji skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży były działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych.
 - zajęcia profilaktyczne: „Bezpieczne wakacje”, gdzie przypominano uczniom o: bezpiecznych zachowaniach podczas spotkań z nieznanym psem, jak prawidłowo zachować się nad wodą, w górach i w lesie, jak poruszać się na przejściu dla pieszych, jak udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej oraz kogo powiadomić w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. Edukacja ta była kontynuowana w ramach organizowanego wydarzenia związanego z otwarciem plaży w miejscowości Steklno. Na plaży dzieci i młodzież uczyły się bezpieczeństwa na wodzie i na lądzie.

- „Bezpieczna droga do szkoły i przedszkola”. Celem tych zajęć była nauka uczniów klas pierwszych oraz przedszkolaków bezpiecznych i właściwych zachowań na drodze.
- ROAD SAFETY DAYS (Dni bezpieczeństwa ruchu drogowego), która miała na celu poszukiwanie nowych form aktywności, których nadrzędnym celem była poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego. W tym dniu prowadzone były działania profilaktyczne skierowane do pieszego uczestnika ruchu, aby pamiętać o zachowaniu podstawowych zasad bezpieczeństwa, rozglądał się na drodze i był widoczny dla zmotoryzowanych oraz do kierowcy, aby pamiętać o dostosowaniu prędkości do warunków panujących na drodze, nie przeceniał własnych umiejętności oraz wsiadał za kierownicę trzeźwy.

Bardzo duże, blisko 5,5 mln nakłady poniesiono również gospodarce komunalną, głównie dzięki rozpoczęciu realizacji projektu pn. Adaptacja do zmian klimatu poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w Gryfinie, dofinansowanego z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 w ramach programu „Środowisko, energia i zmiany klimatu”.

W ramach projektu, który dofinansowany jest z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 w ramach programu „Środowisko, energia i zmiany klimatu”, realizowany jest szereg działań inwestycyjnych i społecznych. Realizacja projektu została zaplanowana na lata 2022-2023. Koszty całkowite projektu wynoszą 5 024 241,98 zł, koszty kwalifikowane 4 874 241,98 zł, zaś dofinansowanie 4 143 105,65 zł. Projekt realizowany jest w partnerstwie z islandzką firmą inżynierską Verkís.

Działania inwestycyjne (zrealizowane):

1) zagospodarowanie terenu rekreacyjnego „Opolanka” - zagospodarowanie tego terenu jest kontynuacją projektu z 2018 r., podczas realizacji którego z nieużytku stworzono nowy teren rekreacyjny, który mieszkańcy nazwali Opolanka. W 2022 r. Opolanka została wyposażona w elementy małej architektury mające na celu edukację ekologiczną dzieci i młodzieży. Nowe nasadzenia drzew mają na celu zmniejszenie efektu „miejskiej wyspy ciepła”. W ramach zadania: wykonano pergolę w konstrukcji stalowej wraz z nasadzeniem pnączy, zamontowano 3 sztuki stołów edukacyjnych, stojaki rowerowe oraz elementy placów zabaw, a także nasadzono 10 lip drobnolistnych.

2) Utworzenie kącików edukacyjnych na terenie Aquaparku Laguna - w ramach zadania zagospodarowano dwie przestrzenie funkcjonujące w obiekcie: stworzono ogródek społecznościowy w patio „Laguny” oraz kącik edukacyjny funkcjonujący w hali kasowej.

Stworzone miejsca sprzyjać będą edukacji ekologicznej oraz integracji mieszkańców. W hali kasowej Aquaparku Laguna stworzono kącik edukacyjny dla najmłodszych mieszkańców: zamontowano drewniane meble z grami zręcznościowymi i interaktywnymi o tematyce związanej z ochroną środowiska. Na miejscu dystrybuowane są także materiały informacyjne dotyczące zmian klimatu. Na patio zamontowano drewniane altany, które w okresie letnim posłużą, jako miejsce szkoleń i spotkań mieszkańców podczas warsztatów związanych z ekologią i świadomością proekologiczną.

3) Montaż zbiorników na wodę deszczową przy Żłobku Miejskim w Gryfinie - w ramach projektu przy żłobku zamontowano 4 naziemne zbiorniki na wodę deszczową. Dzięki inwestycji woda deszczowa spływająca z dachu budynku będzie gromadzona w celu pielęgnacji zieleni na terenie placówki.

Działania inwestycyjne (w trakcie realizacji):

1) Eko zakątek – miejsce spotkań i edukacji ekologicznej - przedmiotem zdania jest utworzenie przy ulicy Wodnika miejsca spotkań i edukacji ekologicznej dla mieszkańców gminy Gryfino i osób odwiedzających Aquapark „Laguna”. Utworzenie nowego miejsca o charakterze edukacyjno – rekreacyjnym ma na celu podniesienie świadomości społecznej w zakresie zmian klimatu. Przedmiotem projektu jest: utworzenie wiat, pergoli, stołów z ławkami, tablic edukacyjnych, instalacja kurtyny wodnej, montaż oświetlenia z lamp zasilanych energią słońca, utworzenie ciągów pieszych z nawierzchni przepuszczalnych oraz nasadzenie 62 szt. krzewów.

2) Zagospodarowanie zielonego skweru – miejsca pamięci - przedmiotem zadania jest utworzenie zielonego skweru na terenie Cmentarza Komunalnego w Gryfinie. Na terenie zostaną zamontowane ławeczki parkowe oraz postawiony pamiątkowy kamień. Projektowy teren będzie stanowił naturalną osłonę nieruchomości prywatnych od Cmentarza Komunalnego, a jednocześnie stanowić będzie drugi, poza Opolanką, teren rekreacyjny dla mieszkańców sąsiadujących z ulicą Kołłątaja osiedli. W ramach zadania zaplanowano: budowę studni chłonnej i punktu czerpania wody dla potrzeb nawadniania terenu zielonego, utworzenie ścieżek z materiałów przepuszczalnych, montaż ławek parkowych oraz pamiątkowego kamienia, a także zasadzenia 215 drzew (lip drobnolistnych i brzoź pożytecznych) wraz z wykonaniem trawników o łącznej powierzchni 2850m².

3) Zagospodarowanie terenu Górki Miłości - niniejsze zadanie stanowi uzupełnienie prac zrealizowanych w ramach projektu pn. Rewaloryzacja Parku Miejskiego oraz terenu Górki Miłości i terenu przy ulicy Opolskiej i Kołłątaja, które zostało zrealizowane przez Gminę Gryfino w 2018 r. Zadanie swoim zakresem obejmuje: oczyszczenie terenu z gatunków inwazyjnych drzew w celu ochrony starego drzewostanu i poprawy naturalnej

bioretencji na obszarze od Placu Zakochanych do Placu Spotkań, wykonanie schodów terenowych profilowanych w gruncie z balustradą drewnianą na skarpie od ulicy Armii Krajowej, wykonanie bariery przy ścieżce wejściowej na Plac Zakochanych oraz budowę mostku drewnianego nad wąwozem.

4) Zagospodarowanie skweru przy hali sportowej - planowane do wykonania nasadzenia i założenie trawnika ma za zadanie dokończyć proces zagospodarowania terenu wokół hali sportowo w Gryfinie. Zastosowany gatunek drzewa – lipa drobnolistna 'Böhlje' ma w przyszłości wprowadzić znaczną powierzchnię zacienioną na projektowanym terenie oraz jest drzewem miododajnym i przyjaznym dla owadów. W zadaniu przewidziano nasadzenia 7 lip drobnolistnych oraz wykonanie trawników o łącznej powierzchni 1350m².

5) Zagospodarowanie nabrzeża w Gryfinie - projekt ma na celu wprowadzenie piętrowego i zróżnicowanego gatunkowo układu roślinności na gryfińskim nabrzeżu. Zastosowane gatunki są naturalnego pokroju i mają w przyszłości wprowadzić znaczną powierzchnię zacienioną na projektowanym terenie. Wprowadzona odmiana wierzb wprowadzi dodatkowy efekt sensoryczny. Krzewy iglaste ozdobią jedną część nabrzeża. Byliny i trawa ozdobna zachowają naturalny styl przeciwległego brzegu Odry. Wszystkie wybrane gatunki roślin użyte w projekcie są miododajne i przyjazne dla owadów. W ramach zadania planowane jest: nasadzenie 23 drzew z gatunków wysoce hydrofilnych mających duży potencjał bioretencji wody (lipa drobnolistna, wierzba nagrobna); nasadzenie 30 krzewów (sosna kosodrzewina), 1050 bylin (rozchodnik okazały), 240 cebul ozdobnych (czosnek olbrzymi, czosnek główkowaty); wykonanie 500m² trawników ozdobnych.

6) Utworzenie łąki kwietnej na terenie na obrzeżach Gryfina - zagospodarowanie terenu przy wyjeździe z Gryfina w stronę Pniewa, w okolicach wiaduktu przy drodze krajowej nr 31, ma na celu przekształcenie nieużytku w wielką łąkę obsadzoną miododajną roślinnością z hotelami dla pszczół. Zastosowane gatunki drzew są naturalnego pokroju, są to między innymi lipy drobnolistne i klony jesieniolistne 'Variegatum'. Dodatkowo planuje się wprowadzenie brzoź brodawkowatych. Wszystkie wprowadzone gatunki drzew są miododajne i odporne na niekorzystne warunki atmosferyczne jak i glebowe. W ramach zadania zaplanowano: nasadzenia drzew (14 lip drobnolistnych, 10 klonów zwyczajnych i 20 brzoź brodawkowatych); utworzenie łąki kwietnej na powierzchni 5000m².

7) Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika retencyjnego przy ul. Kochanowskiego - w efekcie działań powstanie nowy teren zielony wokół zbiornika retencyjnego na osiedlu domków jednorodzinnych. Zaprojektowana roślinność jest ekstensywna

tzn. niewymagająca pod względem wymagań wodnych i miejsca nasadzenia. Dodatkowo z uwagi na zaprojektowane rośliny hydrofilne i utrzymujące wilgoć w glebie dodatkową funkcją terenu będzie naturalna bioretencja. W ramach niniejszego zadania zaplanowano: nasadzenie 18 drzew z gatunków wysoce hydrofilnych mających duży potencjał bioretencji wody: 11 grabów pospolitych oraz 7 brzoź pożytecznych wokół istniejącego zbiornika retencyjnego; nasadzenie łącznie 1950 szt. bylin (400szt. szaławii omszonej i 1550 szt. kocimiętki); nasadzenie 900 szt. sadzonek trawy selseria jesienna; nasadzenie 80 szt. cebul czosnku olbrzymiego; montaż hotelu dla owadów.

8) Zagospodarowanie terenu przy ulicy Fredry (ogród pszczeni z hotelem dla pszczół) - realizacja zaplanowanego zakresu inwestycji przyczyni się do wzmocnienia odporności na negatywne skutki zmian klimatu poprzez zwiększenie powierzchni terenów zieleni w mieście (tzw. zielonej infrastruktury) wspomagającej proces napowietrzenia miasta i zmniejszenie efektu „miejskiej wyspy ciepła”. W ramach niniejszego zadania zaplanowano: nasadzenie 11 drzew liściastych z gatunków wysoce hydrofilnych mających duży potencjał bioretencji wody (złotokap pospolity); nasadzenie łąki kwietnej o powierzchni 500m² (barwa żółta z dodatkiem białych gatunków).

9) Zagospodarowanie terenu przy ulicach Mazowieckiej i Mazurskiej - realizacja zaplanowanego zakresu inwestycji zazieleni pasy drogi przy ulicach Mazowieckiej i Mazurskiej, nasadzonych zostanie 25 lip drobnolistnych, 736 sadzonek krzewów na skarpach (jałowiec płożący i tawuła japońska), 586 sadzonek bylin (rozchodnik okazały) i traw (piórkówka rozplenica) na skarpach.

Działania społeczne:

- 1) Eko rajd rowerowy „Wybieram rower” - na trasę Eko rajdu rowerowego „Wybieram rower” z Gryfina do Chwarstnicy wyruszyło w sumie 200 rowerzystów. Najmłodszy cykliści liczyli sobie 2 lata, a najstarszy – 73! Na mecie rajdy w Chwarstnicy na wszystkich uczestników czekała pyszna strefa gastronomiczna, wygodne leżaki, animacje dla dzieci. Na mecie witał uczestników Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino Mieczysław Sawaryn.
- 2) Zielone Forum Publiczne - piknik miejski - Zielone Forum Publicznego odbył się 17 września 2022r. w Pałacyku Pod Lwami. W relaksacyjnej atmosferze pałacykowego ogrodu odbyło się szereg aktywności: niezwykle energetyczny koncert jazzowy w wykonaniu Sylwestra Ostrowskiego i Dorrey Lin Lyles, wspólne sadzenie cebulek wiosennych kwiatów (CebuLOVE!), zabawy dla dzieci, eko-warsztaty (lepienie bomb kwiatowych i malowanie torb na zakupy wielokrotnego użytku), wykład na temat znaczenia zieleni miejskiej oraz konkurs z roślinnymi nagrodami, smaczny i zdrowy

poczęstunek. Uczestnicy Forum otrzymali także sadzonki roślin, dzięki czemu w naszym otoczeniu pojawi się wkrótce 300 nowych krzewów.

- 3) Program Ogródków Edukacyjnych dla młodzieży szkolnej - od początku października 2022 r. 160 uczniów ze szkół podstawowych nr 1, 2 i 3 bierze udział w programie Ogródków Edukacyjnych, który ma na celu żywą i praktyczną naukę nt. roślinności i jej odpowiedniej pielęgnacji, a także współodpowiedzialności za zrównoważony rozwój miasta i gminy. W ramach programu każda ze szkół podstawowych na terenie miasta Gryfina dostała pod opiekę jeden teren zielony w celu prowadzenia żywych lekcji przyrody oraz zaangażowania uczniów w praktyczną naukę pielęgnacji zieleni. Szkoła Podstawowa Nr 1 opiekować się będzie zielenią na nabrzeżu, Szkoła Podstawowa Nr 2 terenem obok hali sportowej, natomiast Szkoła Podstawowa Nr 3 terenem przy Cmentarzu Komunalnym w Gryfinie. Na w/w terenach planowane jest wykonanie w ramach projektu nowych nasadzeń drzew, krzewów i traw ozdobnych, dlatego wiosną 2023 r. dzieci wyposażone w odpowiedni sprzęt będą mogły podlewać i pielęgnować nowo nasadzone rośliny.
- 4) Szkolenia z budowy domków dla owadów i pszczół - od inauguracji szkoleń w listopadzie 2022r. blisko 120 dzieci wraz z rodzicami wzięło udział w szkoleniach z budowy domków dla owadów. Podczas szkolenia dzieci i ich rodzice zapoznali się z okazami owadów, poznali ich wygląd oraz dietę. Każdy uczestnik dowiedział się, jak pomóc im przetrwać w środowisku. Na koniec każdy własnoręcznie wykonał domki dla owadów, które można zawiesić np. na balkonie, w przydomowym ogródku lub w dowolnym zielonym miejscu miejskim.
- 5) Szkolenia nt. zakładania przydomowych ogródków deszczowych - adresatem działania są mieszkańcy miasta i gminy Gryfino. Celem szkolenia jest praktyczna nauka zakładania przydomowych ogródków deszczowych oraz przekazanie wiedzy nt. znaczenia odzyskiwania wody deszczowej. Od inauguracji szkoleń w październiku 2022 r. odbyły się 3 szkolenia w miejscowościach: Drzenin, Stare Brynki i Sobiemyśl, w których wzięło udział 49 osób. W 2023r. zaplanowanych jest kolejnych 7 szkoleń.
- 6) Program Adopcji drzew - program skierowany jest do mieszkańców gminy Gryfino i ma na celu naukę odpowiedzialności za publiczne tereny zielone, a w szczególności pielęgnację zieleni. W 2022r. zostało zaadoptowanych łącznie 55 drzew z terenu miasta i gminy Gryfino. Każdy mieszkaniec Gminy Gryfino, który zdecydował się zaopiekować się drzewem podpisał umowę dot. adopcji drzewa, a zaadoptowane drzewo zostało oznaczone okolicznościową tabliczką (napisy i dedykacje na tabliczkach zostały wybrane przez adoptujących).

Cel operacyjny 1.3.

Ukierunkowanie pomocy społecznej pod potrzeby mieszkańców

- W Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryfinie funkcjonuje Punkt Doradztwa i Konsultacji, w którym m.in. wsparcia mogą uzyskać osoby doznające przemocy. Zakres oferowanej pomocy obejmuje możliwość skorzystania z konsultacji w działaniach interwencyjno – wspierających dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i stosujących przemoc, konsultacjach w działaniach interwencyjno – wspierających dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin, porad prawnych, mediacji, czy terapii rodzinnej. Dodatkowo osoby dotknięte przemocą w rodzinie miały możliwość uczestnictwa w utworzonej grupie wsparcia, prowadzonej przez specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy. Nadto do osób doznających przemocy skierowano dodatkowe wsparcie uzyskiwane w ramach funkcjonowania Lokalnego Telefonu Zaufania dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, który był dostępny przez 24 godziny 7 dni w tygodniu. W ubiegłym roku zrealizowano szereg działań o charakterze profilaktycznym, edukacyjnym i informacyjnym. Zadania były zgodne z założeniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2026 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024. Są to m.in.:
 - kontynuacja akcji pn. „Obejrzyj, przegadaj, zrozum i wprowadź w życie”, której celem było udostępnianie filmów nt. asertywności, hejtu, dopalaczy, przemocy w szkole, cyberuzależnień. Działanie skierowano do uczniów uczęszczających do klas IV – VIII. Dotychczas w akcji uczestniczyło 930 uczniów;
 - realizacja cyklu zajęć edukacyjnych nt. przemocy rówieśniczej oraz umiejętności reagowania na zachowania agresywne. Zajęcia prowadził psycholog dziecięcy wraz z pracownikiem socjalnym Ośrodka Pomocy Społecznej i funkcjonariusza Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie. Zajęcia obejmowały 40 spotkań, w których uczestniczyli uczniowie uczęszczający do klas IV – VIII;
 - organizacja dwóch turnusów kolonii socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych i zagrożonych problemem uzależnienia od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz zjawiskiem przemocy w rodzinie. W trakcie kolonii prócz wskazania alternatywnych form spędzania czasu wolnego zrealizowano warsztaty nt. uzależnień behawioralnych oraz program

- rekomendowany przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom „ARS – jak dbać o miłość?”. Z bezpłatnego wypoczynku skorzystało 30 osób;
- utworzenie punktu profilaktycznego podczas organizacji Dnia Dziecka, w ramach którego poruszono kwestię bezpieczeństwa na drogach udostępniając symulator dachowania. Podczas trwania przedsięwzięcia rozpowszechniano również materiały informacyjne, zawierające dane o instytucjach pomocowych;
 - przeprowadzenie kampanii profilaktycznej w ramach obchodów „Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii” podczas otwarcia plaży miejskiej w Steklnie. W trakcie trwania przedsięwzięcia zorganizowano konkursy dla rodzin i dzieci, jak również rozpowszechniano pakiety zawierające informacje nt. zagrożeń związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych wraz z gadżetami profilaktycznymi jak i ulotki informacyjne zawierające dane instytucji pomocowych;
 - włączenie się w organizację kampanii profilaktyczno – edukacyjnej nt. zjawiska przemocy, w ramach której opublikowano film obrazujący stan psychiczny i fizyczny osoby dotkniętej przemocą;
 - organizacja szkolenia nt. przemocy na tle seksualnym, skierowanego do osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. W dwudniowym szkoleniu zorganizowanym w Ośrodku Pomocy Społecznej uczestniczyło łącznie 39 osób, tj., pracownicy socjalni, asystenci rodzin, kuratorzy, przedstawiciele Policji.
 - organizacja mitingu pn. „Jak wytrzymać w trzeźwości” we współpracy z Gryfińskim Stowarzyszeniem Abstynenta „Feniks” w ramach obchodów Światowego Dnia Trzeźwości, w którym wzięło udział 9 osób.
 - zapewnienie dzieciom z rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych bezpłatny wypoczynek w okresie ferii letnich i zimowych, tj. półkolonie z programem profilaktycznym. Zadanie zrealizowano we współpracy z Gryfińskim Domem Kultury. Działanie miało charakter nie tylko pod kątem profilaktyki ale i przedsięwzięcia wskazującego na alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego;
 - zapewnienie udziału członków Gryfińskiego Stowarzyszenia Abstynenta „Feniks” w rekolekcjach trzeźwościowych oraz II Spotkania Społeczności Ocalonych, w których uczestniczyli również członkowie Komisji;
 - organizacja kampanii społeczna w ramach akcji „NAZYWAM SIĘ MILIARD”, w ramach której m.in., opublikowano materiał filmowy ukazujący stan psychiczny

osoby doświadczającej przemocy oraz materiał przedstawiający skalę zjawiska przemocy w Gminie Gryfino.

- W roku 2022 w formie pobytu w mieszkaniu chronionym wspieranym skorzystały 4 osoby niepełnosprawne. W utworzonych mieszkaniach chronionych, osoby tam przebywające, mają zapewnione usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym jak i realizację kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.
- Sekcja Pracy Socjalnej Ośrodka w roku 2022 realizowała usługi dla rodzin zamieszkujących gminę Gryfino, służące realizacji celów zawartych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny. Usługą pracy socjalnej zostało objętych 207 środowisk (597 osób w rodzinach), w tym 85 rodzin z terenu gminy oraz 122 rodzin zamieszkujących na terenie miasta Gryfina. Wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 37 rodzin z 83 dziećmi,
- Usługą psychologa dla dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania, zostało objętych 16 dzieci z których 7 kontynuuje korzystanie z pomocy w roku bieżącym. Usługą terapii rodzinnej w miejscu zamieszkania skorzystało łącznie 13 rodzin, w tym 7 rodzin kontynuuje wsparcie terapeutyczne w 2023 r.
- Z treningu usamodzielniającego w mieszkaniu treningowym podnoszącego kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, w prowadzeniu gospodarstwa domowego i pracy socjalnej skorzystały 3 rodziny.
- Sekcja Pracy Socjalnej w roku 2022 zrealizował projekt socjalny, który obejmował działania profilaktyczne, edukacyjne, integrujące społecznie pod nazwą: „ O poważnych sprawach na wesoło, czyli Mikołajki w OPS” skierowanym do 108 dzieci z rodzin objętych usługami pomocowymi Sekcji Pracy Socjalnej Ośrodka. W ramach projektu zrealizowano dwa spektakle profilaktyczno - edukacyjne dla młodszej i starszej grupy wiekowej, a także zorganizowano spotkanie z Mikołajem.
- Gmina Gryfino nie dysponuje schroniskiem dla osób bezdomnych. W celu zapewnienia pomocy w formie schronienia (zadanie własne gminy) OPS ma podpisane umowy i porozumienia ze schroniskami znajdującymi się poza terenem Gminy.
- Lokalne Centrum Wolontariatu w 2022 r. skupiało 7 wolontariuszy na podstawie zawartego pisemnego porozumienia. były prowadzone działania wolontarystyczne we współpracy ze Szkołą Podstawową Nr 1 z Oddziałami Integrycyjnymi im. Marii Dąbrowskiej w Gryfinie oraz z Zespołem Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie. Wolontariusze włączyli się w uroczystości i akcje przeprowadzane na terenie naszej

gminy, między innymi służyli pomocą w organizowaniu działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, u których występuje bezradność życiowa. Ponadto, uczestniczyli w akcji mającej na celu przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób starszych i samotnych w okresie Świąt Wielkanocnych jak i Świąt Bożego Narodzenia. W 2022 r. pracownicy wraz z wolontariuszami z Lokalnego Centrum Wolontariatu aktywnie włączali się na rzecz pomocy uchodźcom. Ponadto pozyskano 18 wolontariuszy, którzy aktywnie uczestniczyli w działaniach pomocowych na rzecz osób z Ukrainy. W ramach współpracy z uchodźcami pomagali im m.in. w załatwianiu spraw urzędowych oraz sprawach życia codziennego podjęli również działania w znalezieniu dla nich pracy. Wolontariusze bardzo aktywnie uczestniczyli w pomocy uchodźcom i ich rodzinom.

- W ramach realizacji projektu „Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” Gmina Gryfino zakupiła sprzęt komputerowy, który został przekazany 361 uczniom zamieszkującym Gminę Gryfino. Dzięki pozyskanemu grantowi przekazano 44 szt. komputerów stacjonarnych, 302 szt. laptopów i 15 szt. tabletów. Dodatkowo w ramach zaoszczędzonych środków zakupiono akcesoria dodatkowe, tj. 302 szt. słuchawek przewodowych z mikrofonem do laptopów oraz 15 szt. słuchawek przewodowych z mikrofonem do tabletów. Łączna kwota przyznanego grantu w ramach projektu wyniosła 879 789,66 zł. Przekazanie sprzętu Grantobiorcom odbyło się w drugiej połowie grudnia 2022 r. Uroczyste przekazanie sprzętu pierwszej grupie Grantobiorców z udziałem Pana Burmistrza Mieczysława Sawaryna miało miejsce 15 grudnia 2022 r. w Hali Sportowej w Gryfinie. Projekt został dofinansowany ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz programu wzmocnienia cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU.
- W Gryfinie funkcjonuje Dzienny Dom „Senior+” w Gryfinie, który jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu dla nieaktywnych zawodowo Seniorów zamieszkałych na terenie Gminy Gryfino w wieku 60+, które ze względu na wiek, chorobę lub samotność wymagają wsparcia. W 2022 r. placówka otrzymała dofinansowanie z Ministerstwa Cyfryzacji w ramach konkursu ofert na wyposażenie stanowisk służących podniesieniu kompetencji cyfrowych seniorów. Ważniejsze wydarzenia zrealizowane w 2022 r.: Dzień Babci i Dziadka przy współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych MOST koło nr 1 w Gryfinie, Dzień Sportu we współpracy z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Gryfinie, Dzień Seniora we współpracy z GDK oraz Stowarzyszeniem Centrum Inicjatyw Edukacyjno – Społecznych CIES, „Senior – bohater w cyfrowym świecie” warsztaty technologiczne we współpracy ze Stowarzyszeniem Centrum Inicjatyw Edukacyjno – Społecznych CIES.

- Wśród wielu działań w zakresie polityki społecznej w Gminie Gryfino ważną rolę odgrywa pomoc instytucjonalna skierowana na rzecz zaspokajania potrzeb osób z niepełnosprawnością, dotkniętych chorobą psychiczną lub z niepełnosprawnością intelektualną, zagrożonych wykluczeniem społecznym. W odpowiedzi na potrzeby społeczne tej grupy mieszkańców, w roku 2017 powołana została jednostka organizacyjna gminy – Środowiskowy Dom Samopomocy w Gryfinie. Jest to jedyny na terenie Gminy dzienny ośrodek wsparcia dla 25 osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, z niepełnosprawnością intelektualną i osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. W roku 2022, na podstawie decyzji administracyjnych kierujących do Środowiskowego Domu Samopomocy w Gryfinie z usług skorzystało łącznie 33 mieszkańców Gminy Gryfino. Na dzień 31 grudnia 2022 r. wsparciem placówki objętych było 27 uczestników (14 kobiet i 13 mężczyzn), w tym 8 osób z niepełnosprawnością sprzężoną. W związku z nieobecnościami uczestników trwającymi powyżej 10 dni roboczych, skorzystano z możliwości świadczenia usług dla dodatkowych osób skierowanych do ŚDS. Na dzień 31.12.2022r. były to 2 osoby. W ciągu roku ośrodek wsparcia opuściło 6 uczestników. Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Gryfinie współpracowali i integrowali się podczas różnych uroczystości, spotkań okolicznościowych oraz wspólnych wycieczek, tj. spotkanie z pracownikami Nadleśnictwa w Gryfinie - Ogólnopolski Dzień Dokarmiania Zwierzyny Leśnej, udział w akcji „Pomoc dla Ukrainy”, wycieczka do Alpakowego Gaju w Bobolinie , wycieczka do Puszczy Bukowej, wycieczka do Muzeum Techniki i Komunikacji w Szczecinie, Dzień Dziecka – spotkanie z dziećmi z Przedszkola Nr 2 w Gryfinie, przedstawienie teatralne dla dzieci, udział w IV Grze Plenerowej „Ja też potrafię” organizowanej przez ŚDS w Chojnie, wycieczka do Gospodarstwa Ekologicznego „Frykas” w Marwicach, Spartakiada – Zmagania Sportowe Osób z Niepełnosprawnościami o Puchar Przechodni Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino – I edycja, udział w "XXII Powiatowej Prezentacji Życia Twórczego Osób Niepełnosprawnych i Przyjaciół", która odbyła się w Gryfińskim Domu Kultury, zabawa Andrzejkowa w ŚDS w Dębnie.
- Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino w 2022 r. zainicjował powołanie Centrum Usług Społecznych. Inicjatywa ta polega na przekształceniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie w Centrum Usług Społecznych. W struktury Centrum Usług Społecznych zostanie włączona jednostka organizacyjna Gminy Dzienny Dom „Senior+”, która obecnie funkcjonuje odrębnie. Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Gryfinie, skupiającego zadania ww. jednostek, przyczyni się do zbudowania nowoczesnego

systemu zabezpieczenia społecznego. Dodatkowo, Centrum Usług Społecznych przejmie co najmniej dwa zadania dotychczas niezrealizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie. Powstanie ww. Centrum ma na celu wzmocnienie aktywnej polityki społecznej, a tym samym podniesienie jakości życia mieszkańców. Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Gryfinie przyczyni się do integracji, rozwoju i poszerzenia dostępności usług społecznych.

- W 2022 roku w Gminie Gryfino 68 par świętowało jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego. W auli Szkoły Podstawowej nr 3 w Gryfinie odbyły się 3 uroczystości Złotych Godów na których Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino Mieczysław Sawaryn uroczyście wręczył jubilatom medale przyznane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Również w 2022 roku 2 pary świętowały jubileusz Diamentowych Godów. Podczas uroczystości Radę Miejską reprezentował Przewodniczący Rafał Guga, a o artystyczną atmosferę zadbał niezastąpiony zespół wokalny Ad Hoc oraz Tadeusz Wasilewski.

Cel operacyjny 1.4.

Rozwój infrastruktury i oferty turystycznej

- W połowie 2022 r. zakończono budowę odcinka ścieżki rowerowej Gryfino-Wełtyń. Zakres inwestycji obejmował odcinek od ulicy Jana Pawła II w Gryfinie do ulicy Leśnej w miejscowości Wełtyń. Długość wybudowanego odcinka to 3,75 km. Łącznie z wybudowanym w 2021 r. odcinkiem ścieżki od Wełtynia do Strefy Przemysłowej w Garnie (5,35 km), w latach 2021-2022 powstał odcinek o długości około 9 km łączący Gryfino ze Strefą Przemysłową w Gardnie.
- W 2023 r. Centrum Informacji Turystycznej w Gryfinie zorganizowało następujące wydarzenia i wystawy:
 1. Akcja ploggingowa „Czysta Odra” - Akcje tego typu to aktywizacja mieszkańców do dbania o czystość miasta i okolic połączona z wysiłkiem fizycznym. Gryfińska połączona była z pływaniem z przewodnikiem, który opowiadał o rzece.
 2. Wycieczka kajakowa do zatopionych barek w Mescherin.
 3. Wycieczka z okazji pożegnania lata szlakiem salwinii pływającej.
 4. Wycieczka pieszym, żółtym szlakiem turystycznym po jego renowacji, z Gryfina do Steklna.
 5. Wystawa „Mój świat – tworzy się”. Rysunek gryfinianina Karola Pabicha, stypendysty Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego.

6. Wystawa prac plastycznych wychowanków pracowni plastycznej Małgorzaty Ragan z Gryfińskiego Domu Kultury.
 7. Wystawa „Afryka”. Prace wykonane w pracowniach plastycznych Gryfińskiego Domu Kultury pod kierownictwem Małgorzaty Ragan i Kariny Tyły w okresie letnich wakacji.
- Inwestycje w obiekty o charakterze rekreacyjnym, realizowane były w roku 2022 także przez Wydział Edukacji i Spraw Społecznych. Gmina Gryfino doposażyła obiekty sportowo-rekreacyjne w tym place zabaw oraz boiska sportowe. Zrealizowano szereg przedsięwzięć służących lokalnym społecznościom. Zadania te zostały zrealizowane ze środków budżetu Gminy Gryfino w tym w ramach funduszu sołectkiego oraz z pozyskanych środków zewnętrznych. W ramach doposażenia obiektów sportowo-rekreacyjnych zrealizowano następujące instalacje:
 - w Bartkowie zakupiono ławostoły dla 12 osób pod wiatę rekreacyjną znajdującą się na obiekcie sportowo-rekreacyjnym. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 1.860,00 zł.
 - w Chlebowie zagospodarowano teren przy wiacie znajdującej się przy placu zabaw poprzez utwardzenie terenu oraz zakup i montaż ławek betonowych bez oparcia w celu poprawy zwiększenia funkcjonalności terenu przy placu zabaw. Ponadto doposażono siłownię zewnętrzną znajdującą się przy boisku sportowym w wioślarsz wolnostojący czyli urządzenie, które pozwala wykonywać ćwiczenia szerokiej grupie osób w celu aktywnego spędzania czasu wolnego. Całkowity koszt zrealizowanych zadań w Chlebowie wyniósł 12.252,50 zł.
 - w miejscowości Chwarstnica zakupiono i zamontowano dwie huśtawki: dwustanowiskowa (siedzisko płaskie, siedzisko kubetkowe) i jednostanowiskowa (siedzisko płaskie) oraz zakupiono 2 szt. ławek stalowych bez oparcia w celu uatrakcyjnienia placu zabaw i umilenia czasu dla najmłodszych mieszkańców sołectwa. Całkowity koszt zrealizowanych zadań w Chwarstnicy wyniósł 7.999,88 zł.
 - w sołectwie Daleszewo zakupiono materiały z przeznaczeniem na utwardzenie terenu rekreacyjnego oraz powstanie ogrodzenia w celu docelowego powstania miejsca spotkań dla mieszkańców sołectwa. Całkowity koszt zrealizowanych zadań w Daleszewie wyniósł 6.949,99 zł.
 - w miejscowości Dołgie zakupiono 21 flag oraz 12 kiji do flag w celu doposażenia masztów znajdujących się przy placu Zabaw. Całkowity koszt tego zadania wyniósł 999,99 zł.

- w Drzeninie wykonano poprawę infrastruktury boiska sportowego poprzez montaż wiaty rekreacyjnej w celu zwiększenia możliwości spędzania wolnego czasu przez mieszkańców sołectwa. Całkowity koszt tego zadania wyniósł 19.917,90 zł.
- w Gardnie zakupiono materiały potrzebne do montażu pojedynczych krzesłek dla publiczności przy boisku sportowym w celu możliwości uczestnictwa większej ilości mieszkańców w zawodach sportowych. Ponadto przygotowano miejsce na ognisko przy boisku sportowym oraz wyłożono kostką polbrukową ścieżkę prowadzącą do placu zabaw w celu stworzenia dodatkowego miejsca do integracji mieszkańców oraz zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa korzystania z obiektu. Dodatkowo doposażono siłownię zewnętrzną w orbitrek wolnostojący czyli urządzenie, które pozwala wykonywać ćwiczenia szerokiej grupie osób w celu aktywnego spędzania czasu wolnego. Łączny koszt realizacji zadań wyniósł 20.239,91 zł.
- w sołectwie Krajnik zakupiono i zamontowano piaskownicę sześciokątną oraz elementy ogrodzenia na placu zabaw w celu zwiększenia atrakcyjności tego miejsca dla najmłodszych mieszkańców sołectwa. Całkowity koszt tego zadania wyniósł 5.200,00 zł.
- w Krzypnicy zabudowano wiatę rekreacyjną oraz doposażono ją w ławostoly (2 stoły, 2 ławki). Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 11.452,81 zł.
- w Krzypnicy dokonano przeniesienia oraz doposażenia siłowni zewnętrznej w prasę nożną podwójną na słupie, biegacz wolnostojący oraz orbitrek wolnostojący czyli urządzenia pozwalające wykonywać ćwiczenia szerokiej grupie osób w celu aktywnego spędzania czasu wolnego. Całkowity koszt zadania wyniósł 5.450,00 zł.
- w sołectwie Mielenko Gryfińskie zakupiono bramę do ogrodzenia placu zabaw w celu zwiększenia bezpieczeństwa bawiących się dzieci. Ponadto zakupiono 7 szt. ławek z oparciem w ramach doposażenia boiska sportowego. Dodatkowo zakupiono materiały potrzebne do konserwacji kontenera magazynowego znajdującego się przy boisku sportowym służącego mieszkańcom sołectwa. Łączny koszt realizacji tych zadań wyniósł 8.474,27 zł.
- w miejscowości Parsówek utworzono miejsce na ognisko dla mieszkańców sołectwa na terenie obiektu sportowo-rekreacyjnego. Całkowity koszt tego zadania wyniósł 5.045,00 zł.
- w sołectwie Radziszewo zagospodarowano teren na placu rekreacyjnym przy remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w postaci wykonania podłoża poprzez wyrównanie terenu i ułożenie kostki polbrukowej a także montażu elementów

ogrodzenia z przeznaczeniem na możliwość organizowania spotkań dla mieszkańców w czasie wolnym. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 30.682,35 zł.

- w Steklunku zakupiono i zamontowano zestaw zabawowy w celu doposażenia placu zabaw dla uatrakcyjnienia obiektu dla najmłodszych mieszkańców sołectwa. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 15.400,00 zł.
- w miejscowości Steklno zagospodarowano teren przy jeziorze Steklno poprzez wykonanie miejsca na ognisko dla wszystkich mieszkańców sołectwa. Dodatkowo zakupiono bramki, siatki do bramek oraz siatki do piłkochwytu w celu prawidłowego funkcjonowania boiska sportowego. Całkowity koszt realizacji zadań wyniósł 16.403,56 zł.
- Wełtyń doposażony został w zestaw zabawowy na plac zabaw w celu zwiększenia atrakcyjności tego miejsca dla najmłodszych mieszkańców sołectwa. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 17.382,80 zł.
- w miejscowości Wirów zakupiono elementy ogrodzenia oraz materiały potrzebne do montażu w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających na boisku sportowym. Całkowity koszt zakupu wyniósł 7.648,64 zł.
- w sołectwie Żórawie dokonano poprawy infrastruktury na obiekcie sportowo rekreacyjnym poprzez zakup 6 szt. ławek żeliwnych z oparciem oraz zakup i montaż elementów siłowni zewnętrznej: wioślarz wolnostojący, wyciskanie siedząc + wyciąg górny na słupie w celu zwiększenia możliwości spędzania wolnego czasu na obiekcie. Całkowity koszt realizacji zadań wyniósł 15.526,00 zł.
- W ramach pomocy finansowej Urzędu Marszałkowskiego dla jednostek samorządu terytorialnego z obszaru zachodniopomorskiego z przeznaczeniem na poprawę i modernizację infrastruktury sportowej Gmina Gryfino otrzymała dofinansowanie do zakupu i montażu piłkochwytu na boisku sportowym w miejscowości Pniewo. Całkowity koszt zadania wyniósł 36.259,85 zł z czego kwota dofinansowania wyniosła 18.129,925 zł.
- W ramach projektu „Pod biało-czerwoną” pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego w Gryfinie przy bramie bańskiej zainstalowano maszt flagowy razem z flagą biało-czerwoną. Projekt w całości sfinansowany ze środków budżetu Państwa w kwocie 7.999,71 zł.
- Gmina Gryfino w 2022 r. kontynuowała realizację projektu rewitalizacji Krzywego Lasu, realizowanego we współpracy przez Gminę Gryfino, Nadleśnictwo Gryfino i Fundację Polskiej Grupy Energetycznej. Celem działania jest ochrona obecnego kompleksu

krzywulców, posiadającego status pomnika przyrody, oraz odtworzenia w postaci nowej powierzchni zastępczej.

- W 2022 r. Gryfiński Dom Kultury zorganizował 7 wydarzeń rekreacyjno-turystycznych: Rajd Pieszy Szlakami Gminy Gryfino, rajd Powitanie Wiosny, wycieczka „Poznajemy województwo zachodniopomorskie”, 16. Zawody na Orientację o Puchar Dyrektora Gryfińskiego Domu Kultury, 47. Rajd Parasolowy, 18. Jesienna Impreza na Orientację, Mikołajkowe Marsze na Orientację 2022, w których uczestniczyło 650 osób. W ramach 16. Gryfińskiego Festiwalu Miejsc i Podróży „Włóczyki” odbył się także 14. Ekstremalny Rajd Na Orientację „Włóczyki Trip Extreme”, współorganizowany przez Gryfiński Dom Kultury.
- Rozwój oferty turystycznej sołectw Gminy Gryfino - W roku 2021 pozyskano dofinansowanie w kwocie 42 543 zł na projekt „Kompleksowy pakiet krajoznawczy obszaru sołectw Gminy Gryfino” w ramach programu „Promowanie obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju” Dolnoodrzańskiej Inicjatywy Rozwoju Obszarów Wiejskich. W ramach projektu powstał kompleksowy pakiet krajoznawczy obszarów sołectkich. Celem projektu jest umożliwienie mieszkańcom i gościom spoza gminy odkrycie potencjału podgryfińskich wsi. Ideą pakietu jest otwarcie obszarów wiejskich gminy Gryfino na ruch turystyczny i rekreacyjny ze strony mieszkańców gminy oraz gości z obszaru aglomeracji szczecińskiej. W ramach projektu powstała ilustrowana mapa, przewodnik, tablice z QR kodami, interaktywne prezentacje.

Cel strategiczny 2

Wzrost współpracy z mieszkańcami

Cel operacyjny 2.1.

Zwiększenie poziomu partycypacji mieszkańców w zarządzaniu gminą

Obszar interwencji: PARTYCYPACJA MIESZKAŃCÓW

- W 2022 r. Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino ogłosił przeprowadzenie konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta i gminy Gryfino w sprawie projektu uchwały Rady Miejskiej w Gryfinie w sprawie budżetu obywatelskiego w gminie Gryfino.

- Jednym z ważniejszych organizowanych przez Gminę Gryfino wydarzeń jest Gala Laureatów. Jest to uroczystość, która odbywa się cyklicznie i organizowana jest w czerwcu tuż przed zakończeniem roku szkolnego. Podczas Gali nagradzani są uczniowie za wysokie osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki w mijającym roku szkolnym. Również nauczycielom, opiekunom i dyrektorom składane są podziękowania. W 2022 r. po raz pierwszy Gala odbyła się w hali sportowej w Gryfinie. Nagrodzonych zostało ok. 200 dzieci i młodzieży w różnych kategoriach: nauka, kultura, najwyższa średnia w szkole.
- Kolejnym organizowanym wielkim wydarzeniem był Gminny Dzień Dziecka. Był to dzień wielu atrakcji na którym wystąpiły: gryfińskie przedszkolaki, Alicja Gałązka i Magda Kujawska z programem rodzinnym „Lalabajki”, Stowarzyszenie Gryps – Podaj łapę , Dynamika Fitness, Inna Biliaieva „Beauty show” z pokazem baniek mydlanych, Kasia Łyczakowska z pokazem tańca współczesnego. Nie zabrakło kolorowych balonów, wizyt bajkowych postaci. Były dmuchańce, fotobudka, lody i ognisko z kiełbaskami. Podczas tego wydarzenia rozpoczęła się również akcja pn. "Bezpieczne wakacje". W związku z tym w wydarzeniu brały również służby mundurowe: ratownicy medyczni, policja, strażacy oraz strażnicy miejscy.
- W kwietniu w Gryfinie na Placu Ks. Barnima I został zorganizowany „Gryfiński Jarmark Wielkanocny”, który był pełny koloru, smaku i klimatu świąt. Jest to wydarzenie, które na stałe wpisało się już w kalendarz organizowanych wydarzeń. Mnogość atrakcji, różnorodność oferowanego asortymentu sprawia, że z roku na rok Jarmark przyciąga coraz więcej mieszkańców oraz wystawców. Koła Gospodyń Wiejskich z terenu gminy, organizacje pozarządowe, instytucje, placówki, lokalni twórcy przygotowali piękne własnoręcznie zrobione ozdoby, palmy wielkanocne, koszyczki i inne. O wiosnie i zbliżającej Wielkanocy przypominały również rośliny: kietki, kolorowe bratki i rzeżucha. Dodatkowo na scenie grały nasze zespoły ludowe: Gardniana, Wełtynianka, Borzymianka oraz kapela Rewir. Ponadto odbyły się wzruszające występy przyjaciół z Ukrainy. Każdy mógł zasilić puszkę pomocową, kupując żur, smaczne ciasto przygotowane przez ukraińskich przyjaciół oraz ozdoby stworzone przez nasze jednostki Dzienny Dom Senior+ w Gryfinie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Gryfinie, przedszkola i szkoły. Zbiórka przeznaczona była na pomoc dla Ukrainy. Dodatkową atrakcją podczas jarmarku były prowadzone dla dzieci warsztaty ozdabiania pierników oraz tworzenia wielkanocnych ozdób.
- W kwietniu Gmina Gryfino włączyła się we współorganizację Polsko – Ukraińskiego pikniku integracyjnego, który odbył się w Ośrodku Sportu i Rekreacji przy

ul. Sportowej 3 w Gryfinie. Podczas pikniku poruszono tematy związane z bezpieczeństwem dzieci i młodzieży. Ponadto pokazywano i omawiano sprzęt oraz wyposażenie strażaków, samochodów służbowych a także układano puzzle dotyczące pierwsze pomocy. Każdy uczestnik pikniku otrzymał zakupione z budżetu Gminy Gryfino: elementy odblaskowe, bransoletkę z numerem alarmowym, zakładkę z planem lekcji.

- W ramach realizowanego przez Gminę Gryfino projektu dofinansowanego z Funduszy Europejskich - Regionalnego Programu Operacyjnego pn.: „Termomodernizacja budynków jednorodzinnych zlokalizowanych na terenie gminy Gryfino, w latach 2020-2022”, którego celem było uzyskanie poprawy jakości powietrza na terenie gminy Gryfino, poprzez likwidację kotłów i pieców węglowych oraz zastąpienie ich nowymi jednostkami grzewczymi wraz z wykonaniem termomodernizacji, w roku 2022 w wyniku naboru wniosków i podpisania umów z mieszkańcami gminy Gryfino, udzielono 3 grantów na łączną kwotę 125.000 zł, Całkowita wartość projektu wynosiła 1.075.250 zł, z czego kwota 966.250 zł stanowiła dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego. Ponadto z budżetu Gminy Gryfino udzielono 6 dotacji celowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, na łączną kwotę 30.000 zł., w tym:
 - 4 dotacji na zakup i montaż pomp ciepła, na łączną kwotę 20.000 zł
 - 1 dotację na zakup i montaż kotła elektrycznego, w kwocie 5.000 zł
 - 1 dotację na zakup i montaż kotła na pelet, w kwocie 5.000 zł

W ramach realizacji wyżej wymienionych działań uzyskano efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia emisji pyłów oraz emisji gazów cieplarnianych, a w szczególności dwutlenku węgla.

- Stan powietrza, na bieżąco, mieszkańcy mogą sprawdzić dzięki systemowi do jego monitorowania, zainstalowanemu w 2022r. na ścianie Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie. Parametry takie jak: stężenie pyłków zawieszonych, wilgotność, ciśnienie, temperatura powietrza są dostępne na oficjalnej stronie internetowej Gminy Gryfino. W okresie funkcjonowania czujnika nie zaobserwowano przekroczenia norm jakościowych powietrza.
- Na terenie gminy Gryfino systematycznie od wielu lat realizowany jest także Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Gryfino na lata 2009 – 2032”. W roku 2022 na wnioski mieszkańców wykonano usługi polegające na demontażu, odbiorze, transporcie oraz unieszkodliwianiu materiałów zawierających azbest pochodzących z terenu Gminy Gryfino w następujących ilościach: demontaż materiałów zawierających azbest – 775,11 m² oraz odbiór, transport oraz unieszkodliwienie

materiałów zawierających azbest – 16,22 ton. Całkowita wartość brutto wykonanych prac w 2022 roku wyniosła 21.817,99 zł.

- W zakresie gospodarki wodno-ściekowej, w ramach dotacji celowych, dofinansowaniu podlegał również zakup przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków. W ramach prowadzonego działania w minionym roku przyznano jedną dotację celową w kwocie 3.500,00 zł.
- W 2022 r. w ramach prowadzonych działań komunikacyjnych Gminy Gryfino z otoczeniem uruchomiono następujące bloki tematyczne:
 - Gryfino pomaga Ukrainie - Działania związane z pomocą Ukrainie koordynowane były przez Przewodniczącego Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego – Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino. Realizacja kampanii informacyjnej polegała na zaprojektowaniu działań informacyjnych oraz stworzeniu spójnych komunikatów, oprawy wizualnej. Na bieżąco prowadzono komunikację z mieszkańcami Gminy w zakresie pomocy i wsparcia uchodźców oraz informowano o punktach udzielania wsparcia i nadawania numerów PESEL. Prowadzono działania informacyjne dotyczące magazynów pomocowych, zbierania darów dla osób potrzebujących.
 - Skazona Odra - Działania związane z informowaniem o sytuacji kryzysowej na Odrze. Na bieżąco realizowane były działania informacyjne związane z reakcją na wszystkie ewentualne zagrożenia. Tworzono komunikaty dla mieszkańców i relacje – publikowane w prasie oraz w mediach internetowych.
 - Dystrybucja jodu - Wsparcie działań związanych z zabezpieczeniem gminy na wypadek wystąpienia zagrożenia radiacyjnego. Opracowanie materiałów dotyczących dystrybucji jodu na terenie gminy, grafik informujących o zagrożeniach.
 - Wydarzenia gminne - Stworzenie dedykowanej kreacji wizualnej, bazy materiałów informacyjnych i graficznych: Gala Sportu 2022, Gala Laureatów, Jarmark Wielkanocny, Dożynki Gminne 2022, uroczystości Narodowego Święta Niepodległości, Dzień Edukacji Narodowej, Jarmark Bożonarodzeniowy.
 - W roku 2022 opracowano i wydano pierwsze wydanie „Zeszytów Gryfińskich”. Część pierwsza publikacji przeznaczona jest dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym i dotyczy herbu Gryfina. W barwny sposób przedstawiono historię herbu, wytłumaczono znaczenie poszczególnych elementów. Zeszyt zawiera również gry i zabawy edukacyjne. Obszar gminy Gryfino obfituje w wiele ciekawych historii, pięknych krajobrazów i fascynujących życiorysów. W zeszytach

przedstawiamy w barwnej i przystępnej formie te osoby, symbole, miejsca i wydarzenia, które są ważnym elementem naszej lokalnej tożsamości. W ramach działań przewidziano zajęcia w gryfińskich szkołach i przedszkolach.

- Na przełomie 2021 i 2022 r. Gmina zawarła szereg umów mających służyć szeroko pojętej opiece nad zwierzętami bezdomnymi, dzikimi i właścicielskimi w 2022 r. W celu wyłapywania, czasowego przetrzymywania i wywozu bezpiecznych psów z terenu Gminy do Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Szczecinie, Gmina zawarła stosowną umowę z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie. Łączny koszt realizacji umowy w ub. r. wyniósł 84 669,33 zł, a w jej ramach przyjęto do czasowego przetrzymywania 80 psów (w 2021 r. – 69), z czego 8 (w 2021 r. - 7) trafiło do adopcji, 56 (w 2021 r. – 48) wróciło do właścicieli, a 14 (w 2021 r. – 7) trafiło do domów tymczasowych. Dzięki bardzo dużemu zaangażowaniu działającej przy tzw. „Gryfińskim Kojcu” grupy wolontariuszy w proces socjalizacji psów, a także poszukiwania dla nich nowych domów, w ubiegłym roku, podobnie jak w latach poprzednich, żaden pies nie trafił do wspomnianego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Szczecinie.
- W odniesieniu do zwierząt właścicielskich, w celu rozszerzenia działań zmierzających do zmniejszenia populacji bezdomnych zwierząt na terenie Gminy Gryfino, zapewniano 50%-owe współfinansowanie kastracji i sterylizacji kotów i psów. W ramach tego programu w 2022 r. przyjęto do realizacji od właścicieli zwierząt 113 wniosków, z których zrealizowano 93 (2021 r. – 120) usługi sterylizacji/kastracji. Jednocześnie, w odniesieniu do zwierząt bezdomnych i wolno żyjących, na 94 wydane zgody na przeprowadzenie zabiegów sterylizacji/kastracji wykonano 84 (2021 – 77). Łączny koszt realizacji wspomnianej umowy w 2021 r. wyniósł 62 159,50 zł, z czego 50 292,00 zł wydatkowano na usługi wykonywane na zwierzętach bezdomnych, a 11 867,50 zł – na zwierzętach właścicielskich.
- Dążąc do zapewnienia w 2022 r. opieki wolno żyjącym kotom, Gmina zawarła umowę z Katarzyną Żelech, prowadzącą Hotel dla Zwierząt „Psitulek”. W ramach wspomnianej umowy przewieziono w ub.r. do Hotelu 8 wolno żyjących kotów, z których 4 oddano do adopcji, a 2 przekazano opiekunom społecznym. Jednocześnie, Gmina ściśle współpracowała z osobami opiekującymi się we własnym zakresie wolno żyjącymi kotami – osobom takim, po złożeniu stosownego wniosku, nadawano status „opiekuna społecznego”, uprawniający do korzystania z bezpłatnych usług weterynaryjnych i bezpłatnej karmy. W celu dokarmiania wolno żyjących kotów Gmina zakupiła również w 2022 r. karmę za łączną kwotę 13 950,00 zł. Karma ta była przekazywana wspomnianym opiekunom społecznym. Ponadto, za kwotę 1 000,00 zł, Gmina zleciła

wykonanie 5 szt. domków dla wolno żyjących kotów, które przekazano opiekunom społecznym, uzupełniając tym samym liczbę 14 budek kupionych w 2021 r.

Obszar interwencji: NGO

- Gmina Gryfino aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Jedną z głównych form współpracy jest zlecenie do realizacji zadań publicznych. W roku 2022 r. gmina przekazała w formie dotacji celowej środki w wysokości łącznie 1 070 340,00 zł. Zadania były zlecane z różnych sfer pożytku publicznego np. z zakresu kultury, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, działalności na rzecz osób w wielu emerytalnym, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych czy wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Z ogólnej kwoty 112 640,00 zł zostało przekazanych w trybie uproszczonym w tzw. "małych grantach". łącznie wsparto 26 organizacji pozarządowych i zrealizowano 44 zadania.
- Gmina Gryfino zorganizowała szkolenia dla organizacji pozarządowych. Pierwsze szkolenie przeznaczone było dla klubów sportowych, które miały podpisane umowy wieloletnie i dotyczyło przygotowania ofert na realizację zadań publicznych pod kątem aktualizacji. Kolejne szkolenie związane było z prowadzeniem księgowości, dokumentacji finansowej i sprawozdawczości dla NGO. W szkoleniu wzięło udział ponad 20 organizacji pozarządowych. Szkolenie zostało zorganizowane we współpracy z Pracownią Pozarządową w ramach prowadzenia Zachodniopomorskiego Centrum Organizacji Pozarządowych współfinansowanego z budżetu samorządu województwa Zachodniopomorskiego.
- Gmina Gryfino w ramach kontynuowanych działań zorganizowała cykl warsztatów kulinarnych dla Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Gryfino. Pierwszy o tematyce wielkanocnej: „Dzika Kuchnia Wielkanocna”, kolejny: „Świąteczne warsztaty bożonarodzeniowe”.
- Gmina Gryfino w 2021 roku wspierała organizacje pozarządowe również poprzez:
 - użyczanie lokali na siedzibę dla organizacji pozarządowych w Centrum Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi ul. Nadodrzańska 1 w Gryfinie dla:
 - a) Związku Sybiraków, ich rodzin i sympatyków – Koło w Gryfinie,
 - b) Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Rejonowy z siedzibą w Gryfinie,
 - c) Koła Gospodyń Wiejskich „Wena”,
 - d) Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”,
 - e) Polskiego Związku Niewidomych – Koło w Gryfinie,
 - f) Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków – Zarząd Powiatowy,

- g) Gryfińskiego Stowarzyszenia Abstynenta „Feniks”,
- udostępnianie pomieszczeń jednostek organizacyjnych gminy wraz z wyposażeniem oraz wsparcie techniczne podczas zajęć, wykładów i uroczystości między innymi dla:
 - a) Gryfińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, udostępniano salę widowiskową na uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku akademickiego;
 - b) UKS Biały Pion w Gryfinie, udostępnianie pomieszczeń do przeprowadzenia turniejów szachowych w „Pałacyku pod Lwami”;
 - c) Stowarzyszenie Wokalne „Res Musica”, udostępnianie pomieszczeń do przeprowadzania prób chóru w „Pałacyku pod Lwami”;
 - d) Stowarzyszenie Amazonek „EWA” udostępnienie pomieszczeń do spotkań statutowych oraz do prowadzenia rehabilitacji w Klubie Nauczyciela;
 - e) udostępniania holu Urzędu Miasta i Gminy w Gryfinie w celu organizacji kiermaszów świątecznych, na których można było nie tylko podziwiać twórczość członków organizacji, ale także nabyć rękodzieła np.: dla Warsztatów Terapii Zajęciowej przy PSONI w Gryfinie.

Cel strategiczny 3

Rozszerzenie współpracy w ramach aglomeracji szczecińskiej

Cel operacyjny 3.1.

Poprawa komunikacji i rozwój infrastruktury aglomeracyjnej

Obszar interwencji: INFRASTRUKTURA AGLOMERACYJNA

- W roku 2022 kontynuowano prace związane z dwoma dużymi zadaniami realizowanymi w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, które są powiązane z projektem budowy Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej (SKM) tj. budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Gryfinie oraz Przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T. Realizacja działań w ramach ww. projektów trwa od 2019 r., a ich celem jest powstanie nowoczesnego centrum przesiadkowego w Gryfinie obok istniejącego dworca kolejowego. W roku 2019 r. w ramach projektu pn. Przebudowa dróg lokalnych łączących centrum przesiadkowe w Gryfinie z siecią TEN-T, utworzono w ciągu ulicy

Kolejowej obiekt "Park&Ride", na którym wybudowano 100 miejsc postojowych, w tym 3 miejsca dla osób z niepełnosprawnościami. Z kolei w roku 2020 w ramach drugiego projektu pn. Zintegrowanego Centrum Przesiadkowe w Gryfinie przebudowano ul. Sprzymierzonych i ul. 1 Maja, wybudowano parking przy ul. 1 Maja oraz miejsca Bike&Ride. W roku 2022 zrealizowano zadanie związane z budową windy z ul. Kolejowej do ul. 9 Maja w ramach Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego w Gryfinie. Różnica poziomów pomiędzy ul. 1 Maja a Kolejową to około 7 m wysokości. Dzięki budowie windy, osoby piesze i z ograniczoną możliwością ruchową, mogą pokonać tę wysokość bez konieczności korzystania ze schodów i w komfortowy sposób dostać się do dworca kolejowego w celu odbycia dalszej podróży koleją metropolitalną.

- W lipcu 2022 roku zakończono prace związane z przebudową drogi powiatowej tj. ul. Kolejowej w Gryfinie na odcinku ok. 350 mb i szerokości jezdni 7 m. W ramach umowy wykonane zostały również parking, zatoka autobusowa oraz chodniki. Ponadto wyremontowano schody terenowe pomiędzy ul. 9 Maja a ul. Kolejową wraz z przebudową oświetlenia, powstały także wiaty dla rowerów, kanalizacja deszczowa, oświetlenie przejść dla pieszych oraz drogowe. Głównym celem całego przedsięwzięcia jest zwiększenie liczby osób korzystających z komunikacji publicznej, dzięki poprawie funkcjonalności i dostępności dworców oraz przystanków autobusowych i zapewnieniu niezbędnego zaplecza parkingowego. Obydwa projekty są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.

Obszar interwencji: KOMUNIKACJA

- Rok 2022 był rokiem przełomowym w zakresie organizacji systemu publicznego transportu zbiorowego. W związku z trudną sytuacją finansową Gminy, spowodowaną w szczególności zewnętrznymi procesami gospodarczymi, Gmina została zmuszona do dokonania istotnych zmian w zakresie komunikacji autobusowej. Układ 12 linii autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (w tym 3 linii do Szczecina), wypracowany przez poprzednie lata, udało się utrzymać wyłącznie do końca lipca ub. r. W dniu 1 sierpnia 2022 r. zaczął obowiązywać nowy układ komunikacyjny, ze zmniejszoną liczbą przeprojektowanych linii komunikacyjnych. W nowym systemie ustalono 6 linii autobusowych - 5 realizowanych na obszarze Gminy Gryfino i 1 na trasie Dolna Odra – Szczecin:
 - nr 1 Szczecin – Dolna Odra, przez: Radziszewo – Gryfino;

- nr 2 Nowe Czarnowo – Nowe Czarnowo, przez: Pniewo – Gryfino - Radziszewo;
- nr 3 Gryfino – Gryfino, przez: Dębce – Stare Brynki – Gardno;
- nr 4 Gryfino – Gryfino, przez: Borzym – Sobiemyśl – Sobieradz – Gardno;
- nr 5 Gryfino – Gryfino, przez: Wirówek – Steklno – Pniewo;
- nr 6 Gryfino – Gryfino, przez: Krzypnica – Nowe Czarnowo – Pniewo.

Dzięki przeprowadzeniu wskazanych zmian Gmina uzyskała dopłatę z prowadzonego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych do kosztów funkcjonowania 5 wspomnianych linii. Łączna wysokość środków przyznanych Gminie za okres sierpień – grudzień 2022 r., po rozliczeniu dopłaty, wyniosła 308 393,06 zł – dla porównania, całkowity koszt funkcjonowania przewozów autobusowych w 2022 r. wyniósł 5 914 131,04 zł. W ramach świadczenia usług przewozowych Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Szczecinie Sp. z o.o. wykonało w ciągu roku 27 306 kursów autobusowych o łącznym przebiegu 870 441 wozokilometrów. W 2022 r., na wnioski mieszkańców dwóch Sołectw (Sobieradz i Wirów), rozpoczęto procedurę ustanawiania nowych przystanków komunikacyjnych – 3 szt. na terenie Sobieradza i 1 szt. na terenie Wirowa. Rozpoczęcie obsługi komunikacyjnej wspomnianych przystanków planowane jest na I połowę 2023 r.

- W roku 2022 Gmina Gryfino była zmuszona zawiesić również współfinansowanie dodatkowych połączeń kolejowych na trasie Szczecin Główny – Gryfino – Szczecin Główny, wykonywanych w ramach tzw. pilotażu Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej (SKM). Na tę decyzję wpływ miała trudna sytuacja finansowa Gminy, a także wycofanie się już w 2021 r. Gminy Miasto Szczecin z udziału w kosztach realizacji wspomnianych połączeń kolejowych i przypisanie w związku z tym zwiększonych kosztów Gminie Gryfino. Pomimo podjęcia decyzji o odstąpieniu od finansowania wspomnianych połączeń kolejowych, mieszkańcy Gryfina mieli możliwość korzystania z dodatkowych kursów do/ze Szczecina – w okresie od 1 stycznia ub. r. do 10 grudnia ub. r. liczba dodatkowych połączeń kształtowała się następująco:
 - w okresie 01.01-10.12.2022 na trasie Szczecin Główny - Gryfino: 9 kursów, z czego: 4 w dni powszednie, 4 w dni robocze, 1 w wakacje i ferie,
 - w okresie 01.01-10.12.2022 na trasie Gryfino - Szczecin Główny: 9 kursów, z czego: 3 w dni powszednie, 4 w dni robocze, 2 w wakacje i ferie,
 - w okresie 11-31.12.2022 na trasie Szczecin Główny - Gryfino: 2 kursy w dni powszednie,
 - w okresie 11-31.12.2022 na trasie Gryfino - Szczecin Główny: 2 kursy w dni powszednie.

- Wskutek rozpoczęcia prac związanych z budową nowego mostu kolejowego w Szczecinie Podjuchach i ograniczeniem w związku z tym przepustowości przejazdu pociągów, poza skierowaniem pociągów trasą objazdową przez Szczecin Dąbie, radykalnie zmniejszono liczbę dodatkowych połączeń na trasie Szczecin Główny – Gryfino – Szczecin Główny. Od 11 grudnia 2022 r. pilotaż SKM został ograniczony do zaledwie 2 par połączeń, wykonywanych w dni robocze. Należy w tym miejscu nadmienić, że dzięki aktywnej postawie Gminy Gryfino, dążącej do zażegnania kryzysu komunikacyjnego wynikającego z ograniczenia możliwości przejazdu trasą do/ze Szczecina Głównego, z dniem 6 lutego 2023 r. udało się uruchomić kolejną parę pociągów i nadal podejmowane są starania w celu dalszego przywracania połączeń kolejowych. O dużym znaczeniu komunikacyjnym trasy kolejowej Szczecin Główny – Gryfino – Szczecin Główny świadczyć może duża frekwencja w opisywanych powyżej połączeniach – w ramach wspomnianego pilotaż SKM przewieziono w ub. r. 115 954 osoby (dla porównania – 76 913 osób w 2021 r., 61 723 osoby w 2020 r. i 104 211 osób w 2019 r.).

Cel operacyjny 3.2. Wzmocnienie współpracy gospodarczej

- W planie na rok 2022 zaplanowano do sprzedaży łącznie 34 działek pod zabudowę mieszkaniową i pod zabudowę usługową, na łączną kwotę 3.210.000 zł. W wyniku przeprowadzanych przetargów, dokonano zbycia nieruchomości na łączną kwotę 1.210 980,00 zł. Ponadto, odbyła się sprzedaż działek poza planem na kwotę 1.368.680,00 zł.
- Zgodnie z danymi zawartymi w Banku Danych Makroekonomicznych (GUS) w 2022 r. w rejestrze REGON:
 - zarejestrowanych zostało nowych 258 podmiotów,
 - wpisanych było 3 138 osób prowadzących działalność gospodarczą,
 - wpisanych było 830 osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnych,
 - 196 podmiotów zostało wykreślonych.

Sporządziła:

Karolina Pawlak